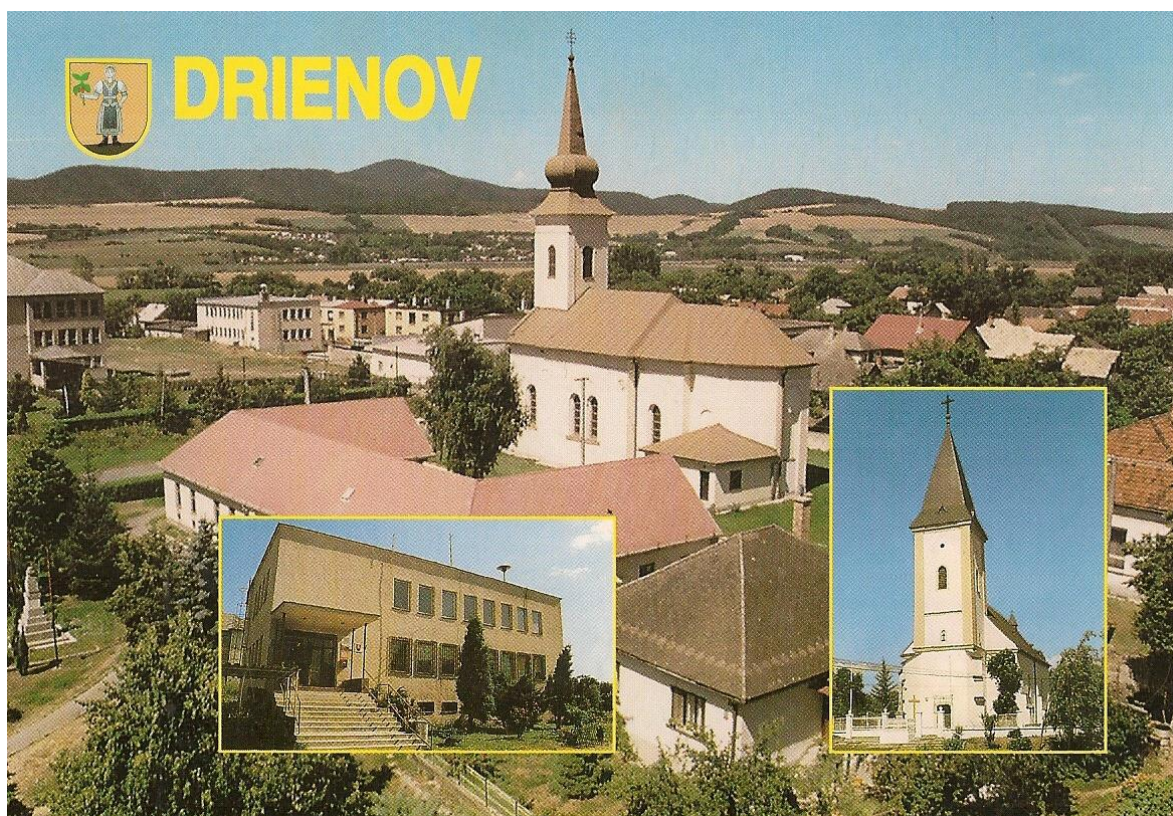

Program rozvoja obce Drienov na roky 2015-2029

Názov:	Program rozvoja obce Drienov na roky 2015-2029
Územné vymedzenie :	Obec Drienov, okresov Prešov
Územný plán obce/VÚC	áno /áno
Schválený:	11.08.2014/22.06.2004
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	

Drienov, december 2015

Obsah

Použité skratky.....	4
Úvod	5
Metodika a zámer spracovania	6
Zapojenie verejnosti do prípravy PRO a pracovné skupiny	6
Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov	8
Operačné programy v rokoch 2014 - 2020 a možnosti využitia pre realizáciu PRO	9
Analytická časť	17
Vyhodnotenie realizovaných projektov / predchádzajúceho PHSR	18
Analýza vnútorného prostredia.....	19
Poloha obce	19
História obce.....	20
Geomorfológia a geológia	21
Pôdy.....	21
Hydrológia.....	21
Klíma	22
Rastlinstvo a živočíšstvo	22
Obyvateľstvo obce.....	23
Štruktúra obyvateľstva obce.....	24
Počet domov	26
Trh práce.....	28
Kultúra, šport, oddych a sociálna starostlivosť	28
Priemysel, obchod a služby	30
Technická infraštruktúra.....	30
Dopravná infraštruktúra	31
Cestovný ruch.....	31
Analýza silných a slabých stránok územia	32
Analýza vonkajšieho prostredia.....	32
Základná charakteristika.....	33
Obyvateľstvo	33
Trh práce.....	34
Priemerná nominálna mesačná mzda	35
Priame zahraničné investície	35
Hrubý domáci produkt.....	36
Vzťah obce Drienov a prioritných osí rozvoja územia Slovenska	36
Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia.....	38

SWOT analýza.....	40
Identifikácia kritických oblastí rozvoja	42
Strategická časť	44
Základné východiská pre definovanie stratégie.....	44
Vízia.....	45
Formulácia a návrh stratégie.....	45
Prioritné oblasti rozvoja obce Drienov	47
Globálne ciele	48
Zhrnutie strategickej časti.....	48
Programová časť.....	49
Plánované opatrenia a projekty.....	49
Ukazovatele výsledkov a dopadov	51
Realizačná časť	52
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO obce Drienov	52
Komunikačná stratégia	53
Systém monitorovania a hodnotenia.....	55
Akčný plán: vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov	57
Finančná časť.....	58
Indikatívny finančný plán	58
Zdroje a model viaczdrojového financovania opatrení a projektov	58
Kritéria pre výber projektov	59
Záver.....	61
Autori.....	63
Prílohy	64

Použité skratky

CR – cestovný ruch

ČOV – čistiareň odpadových vôd

EÚ – Európska únia

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy. Päť štrukturálnych a investičných fondov EÚ, ktoré sa riadia jednotným súborom pravidiel, Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky námorný a rybársky fond (ENRF)

HDP – hrubý domáci produkt

CHKO – chránená krajinná oblasť

IBV – individuálna bytová výstavba

IKT - Informačno-komunikačné technológie. Zahŕňajú informačné systémy, technológie, ostatné systémy (periférne zariadenia), prevádzku a pripojenia do sietí, ktoré sú určené k napĺňaniu informačných procesov a komunikačných funkcií.

IROP – Integrovaný regionálny operačný program

ITMS – Informačný monitorovací systém

IÚS – Integrovaná územná stratégia

KURS – Koncepcia územného rozvoja Slovenska

MAS – Miestna akčná skupina

NFP – Nenávratný finančný prostriedok

N/A – z anglického jazyka (not available, not applicable) vo význame „nie je dostupné“ resp. „nebude využité“.

NSRR – národná stratégia regionálneho rozvoja

NUTS – z francúzskeho jazyka (Nomenclature des unités territoriales statistiques), skratka pre normalizovanú klasifikáciu územných celkov na Slovensku pre potreby štatistického úradu a Eurostatu.

OcÚ – Obecný úrad

OcZ – Obecné zastupiteľstvo

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PRO – program rozvoja obce

PSK – Prešovský samosprávny kraj

RLZ – rozvoj ľudských zdrojov

SEA – z anglického jazyka (strategic environmental assessment) vo význame strategické environmentálne hodnotenie, strategické posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

SR – Slovenská republika

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

SWOT – analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození

UPSVAR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

VÚC – Vyšší územný celok

ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej ako „PRO“), spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PRO koncepcne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie.

Obec Drienov
Mierová 1
082 04 Drienov
IČO: 00 326 984
Telefón: 051 749 81 61,
051 793 13 01
Fax: 051 793 12 22
E-mail: ocu@drienov.sk
Web: www.drienov.sk

PRO obce Drienov je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Drienov, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

PRO obce Drienov je strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne (predovšetkým jej kvality) na území obce a priľahlého regiónu. Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky a európskej politiky súdržnosti.

Pôsobnosť obce pri podpore regionálneho rozvoja definuje zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja nasledovne (v § 12):

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Schválený PRO obce Drienov na roky 2016-2029 napĺňa všetky body uvedeného § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Metodika a zámer spracovania

Postup spracovania PRO obce Drienov bol realizovaný plne v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, ktorú vyhotovila pracovná skupina zriadená Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR s cieľom zjednotiť proces spracovávania PHSR a jeho obsah podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

V úvodnej fáze tvorby PRO obce Drienov na roky 2015-2029 vedenie obce rozhodlo o spôsobe jeho spracovania a zostavilo riadiaci tím pre jeho tvorbu. Obecným zastupiteľstvom bol dňa 30.06.2015 prerokovaný a odsúhlasený Zámer spracovania Programu rozvoja obce Drienov na roky 2015–2029. Ten zadefinoval základné postupy spracovania PRO obce a plánovaný harmonogram prác. Na základe výsledkov verejného obstarávania bol vybraný externý spracovateľ PRO. O zámere a začiatku spracovania PRO bola verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky a úradnej tabule obce. Samotné práce na PRO začali v júni 2015 a postupovali podľa nasledujúceho harmonogramu:

Tabuľka č. 1: Harmonogram prípravy PRO

Termín	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod							
Analytická časť							
Strategická časť							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Záver							

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Zapojenie verejnosti do prípravy PRO a pracovné skupiny

Vypracovanie dokumentu plne rešpektovalo princíp partnerstva a PRO bol vypracovaný participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obce, poslancov OcZ, externých odborníkov a širokej verejnosti. Externým dodávateľom bola firma Diervilla, spol. s r.o. Prešov, ktorá zodpovedala za metodické vedenie, facilitáciu a zostavenie finálneho dokumentu, pričom využívala vstupy troch zriadených pracovných skupín pre jednotlivé prioritné oblasti: hospodárska (ekonomická) oblasť, sociálna oblasť, environmentálna oblasť. Skupiny sa skladali so zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora, mimovládneho sektora, občanov obce, ktorí prejavili záujem zapojiť sa do činnosti pracovných skupín. Rokovania pracovných skupín boli verejné.

Obec Drienov zapojila verejnosť – hlavne obyvateľov obce – viacerými spôsobmi do prípravy a spracovania PRO. V prvej fáze boli občania prostredníctvom obecného rozhlasu vyzvaní, aby sa zapojili do práce vytvorených pracovných skupín. Tie boli počas celej doby prípravy PRO otvorené každému, kto s mal záujem zapojiť. Rokovania pracovných skupín boli verejné. Pracovné skupiny boli nosnou časťou spracovávania PRO. Zabezpečovali zber dát, ich verifikáciu, diskutovali o potrebách obce a zámeroch na odstránenie hlavných bariér a problémov jej rozvoja. Okrem diskusie bol častou metódou aj brainstorming. K špecifickým otázkam / problémom boli prizývaní nezávislí experti, ktorí poskytovali poradenské služby. Okrem toho riadiaci tím a externý dodávateľ realizovali množstvo stretnutí s kľúčovými ľuďmi/skupinami aktívnymi v obci a v širšom okolí s cieľom zapracovať ich rozvojové zámery do PRO.

PRO a jeho čiastkové spracované časti boli zverejňované na webovom sídle obce, boli k dispozícii vo

vytlačenej forme na OcÚ a informácia o zverejňovaní rozpracovaných dokumentoch a ich dispozícií bola uverejňovaná na úradnej tabuli obce. Súčasne boli občania pravidelne informovaní o procese spracovania prostredníctvom obecného rozhlasu.

Tabuľka č. 2: Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín

Riadiaci tím:	Meno	Funkcia	Inštitúcia
koordinátor	Mgr. Peter Tomko	starosta	OcÚ Drienov
člen	Vladimír Kakaščík	zástupca starostu	OcÚ Drienov
člen	Magdaléna Klapková	pracovníčka OcÚ	OcÚ Drienov
Pracovná skupina 1 (ekonomická):			
koordinátor	Marián Jurek	poslanec OcZ	OcZ Drienov
člen	Ing. Jozef Petro	občan	-
člen	Terézia Sepešiová	pracovníčka OcÚ	OcÚ Drienov
Pracovná skupina 2 (sociálna):			
koordinátor	Mgr. Ľudmila Cviková	poslanec OcZ	OcZ Drienov
člen	Mgr. Júlia Harvanová	občan	-
člen	Ing. Ján Marcin	poslanec OcZ	OcZ Drienov
Pracovná skupina 3 (environmentálna):			
koordinátor	Marián Lendel	poslanec OcZ	OcZ Drienov
člen	Ľubomír Mitřík	občan	-
člen	Ing. Peter Tomko	poslanec OcZ	OcZ Drienov

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Do spracovania a pripomienkovania PRO boli zahrnutí socioekonomickí partneri aktívni v obci. Ich zoznam je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 3: Účastníci PRO – subjekty aktívne v obci

<u>Podnikateľské subjekty</u> 1. RAPES, s.r.o., Mukačevská 13, Prešov 2. Ján Komár, Chalúpkova 51, Prešov 3. Farma Straka s.r.o., Drienov 668, Drienov 4. PD Lemešany s.r.o., Osloboditeľov 516, Drienov 5. ASPO a Z.M. s.r.o., Šarišské Bohdanovce 60, Šarišské Bohdanovce 6. Pozemkové spoločenstvo Biela hlina - Úhor Drienov, Kvetná 14/A, Drienov, 7. Lesná spoločnosť SOKOL les SALEROV pozem. spol., Lemešany 457, Lemešany 8. Pozemkové spoločenstvo Urbariát Drienov pasienok, Žižkova 36, Drienov 9. Pozemkové spoločenstvo, komposesorát Kerňa, Žižkova 60, Drienov 10. Pozemkové spoločenstvo Urbariát Drienov, Májová 13, Drienov	<u>Sociálne zariadenia</u> 1. Centrum soc. Služieb sv. Márie, Košická 2, Drienov <u>Cirkevné spoločenstvá</u> 1. Rímskokatolícka cirkev, farnosť Drienov 2. Gréckokatolícka cirkev, farnosť Drienov <u>Školské zariadenia</u> 1. Základná škola, Nám. Kpt. Nálepku 12, Drienov 2. Materská škola, Nám. Kpt. Nálepku 8, Drienov 3. Cirkevná základná umelecká škola sv. Mikuláša, Nám. Kpt. Nálepku, Drienov <u>Združenia a spoločenstvá</u> 1. Slovenský červený kríž, Drienov 2. Dobrovoľný hasičský zbor, Drienov 3. Základná organizácia Kynologický klub Drienov, Májová 1, Drienov 4. Horse academy Drienov o.z., Kvetná 55, Drienov
---	---

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Okrem uvedených organizácií je v obci registrovaných 82 živnostníkov a SHR, pričom dominujú stavebné činnosti, poľnohospodárske činnosti, obchodná činnosť, administratívne a účtovnícke činnosti, ale aj kaderníctvo/holičstvo, oprava motorových vozidiel, či zubná technika. Na území obce je tiež registrovaných 29 firiem.

Fotografia č.1: Letecký pohľad na obec

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov

PRO obce Drienov na roky 2015-2029 bol spracovaný v súlade s ďalšími miestnymi, regionálnymi, národnými i európskymi koncepčnými a strategickými dokumentmi.

Na miestnej a regionálnej úrovni bol realizovaný súlad s a PRO vychádza z týchto dokumentov:

- Územný plán obce z roku 1994 a jeho aktualizácií z 08/2014,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce 2008 – 2015,
- Viacročný rozpočet obce na roky 2015-2018,
- Program odpadového hospodárstva obce,
- Stratégia rozvoja Združenia obcí EKOTORYSA a OZ MAS Tri prúty,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja,
- Regionálna inovačná stratégia Prešovského samosprávneho kraja.

Na národnej a európskej úrovni boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: „Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného

hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie“.

PRO obce Drienov tiež vychádza aj zo stratégie Európa 2020, ktorej cieľmi sú:

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Tematické ciele Stratégie Európa 2020:

- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Vzhľadom na absenciu vlastných investičných zdrojov, PRO obce Drienov je predovšetkým previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 (pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020), ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválenou uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014) a Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001/2011 (KURS 2001, aktualizácia 2011).

Operačné programy v rokoch 2014 - 2020 a možnosti využitia pre realizáciu PRO

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy v rokoch 2014-2020 (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP LZ)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP VaI)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- Technická pomoc
- Program rozvoja vidieka SR

Z možných synergii PRO obce Drienov s jednotlivými **Operačnými programami 2014-2020** a zároveň s možnosťami získať externé zdroje na financovanie rozvojových projektov obce vyberáme:

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Špecifický cieľ č. 1.2.2: Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1: Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)

Špecifický cieľ č. 2.1.2: Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ č. 2.1.3: Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č. 2.2.1: Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl

Špecifický cieľ č. 2.2.2: Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Špecifický cieľ č. 2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných škôl na odbornom výcviku

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ č. 3.1: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ č. 4.1: Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie

Investičná priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ č. 4.2.1: Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Investičná priorita č.5.1: Závazné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.2: Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni

Špecifický cieľ č. 5.1.3: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Operačný program Ľudské zdroje

Operačný program Ľudské zdroje vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018,
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie,
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020,
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020,
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020.

Prioritná os 1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania

Špecifický cieľ 1.1.1: Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúce potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy

Investičná priorita 1.3: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Špecifický cieľ 1.3.1: Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Špecifický cieľ 1.3.2: Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga

Prioritná os 2: Zamestnanosť

Investičná priorita 2.1: Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Špecifický cieľ 2.1.1: Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby

Špecifický cieľ 2.1.2: Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach

Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komún, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Špecifický cieľ 2.2.1: Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce

Investičná priorita 2.3: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 2.3.1: Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

Špecifický cieľ 2.3.2: Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie

Investičná priorita 2.4: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Špecifický cieľ 2.4.1: Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

Prioritná os 3: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 3.1: Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

Špecifický cieľ 3.1.1: Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti

Špecifický cieľ 3.1.2: Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

Investičná priorita 3.2: Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 3.2.1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Špecifický cieľ 3.2.2: Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom štandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie

Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komún

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komún, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

Špecifický cieľ 4.1.2: Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien

Špecifický cieľ 4.1.3: Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania

Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komún

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komún v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Špecifický cieľ 5.1.3: Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Špecifický cieľ 5.2.1: Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

Operačný program Kvalita životného prostredia

Globálnym cieľom **OP Kvalita životného prostredia** je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1: Podporiť zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd

Špecifický cieľ 2: Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov

Špecifický cieľ 3: Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 1: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1: Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine

Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 2: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 1: Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami

Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 3: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 1: Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Špecifický cieľ 2: Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)

Špecifický cieľ 3: Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 1: Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

Špecifický cieľ 1: Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ 1: Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

Špecifický cieľ 1: Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania

Špecifický cieľ 2: Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb

Investičná priorita 5 Prioritnej osi 4: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 1: Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

Operačný program Výskum a inovácie

OP Výskum a inovácie je pre obec Drienov relevantný len z hľadiska možnej podpory rozvoja podnikania na území obce, napr. formou podpory zakladania nových podnikov, tzv. start-upov, príp. získanie a lokalizácia zahraničnej investície do výroby / služieb. Z toho hľadiska je pre obec potenciálne vhodná **Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP**

Investičná priorita 3.1: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov.

Operačný program Efektívna verejná správa

Pre obec je relevantná iba **Prioritná os 1: Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna VS**

Špecifický cieľ 1.1: Skvalitnené systémy a optimalizované procesy VS

Špecifický cieľ 1.2: Modernizované RLZ a zvýšené kompetencie zamestnancov

Špecifický cieľ 1.3: Transparentné a efektívne uplatňovanie pravidiel verejného obstarávania a dôsledné uplatňovanie princípov 3E

Program rozvoja vidieka SR 2014-2020

Obec Drienov a miestni aktéri má/majú ambíciu čerpať finančné prostriedky predovšetkým z **Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020**, a to individuálne alebo prostredníctvom MAS Tri prúty.

Priority:

P1: Podpora prenosu znalostí a inovácie v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach

- 1A) Podpora inovácie, spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach
- 1B) Posilnenie prepojenia poľnohospodárstva, výroby potravín a lesného hospodárstva s výskumom a inováciou, a to aj na účely zlepšenia environmentálneho riadenia a výkonu
- 1C) Podpora celoživotného vzdelávania a odborného vzdelávania v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

P2: Posilnenie životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov a konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárstva vo všetkých regiónoch a presadzovanie inovačných poľnohospodárskych technológií a udržateľného obhospodarovania lesov

- 2A) Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie
- 2B) Uľahčenie vstupu poľnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia poľnohospodárstva, a najmä generácie výmeny
- 2C) Zlepšenie hospodárskeho výkonu lesného hospodárstva

P3: Podpora organizácie potravinového reťazca vrátane spracovania poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzania na trh, dobrých životných podmienok zvierat a riadenia rizík v poľnohospodárstve

- 3A) Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- 3B) Podpora riadenia rizík poľnohospodárskych podnikov a ich predchádzania

P4: Obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom

- 4A) Obnova, zachovanie a zvýšenie biologickej diverzity vrátane na územiach sústavy Natura 2000 a v oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami a v poľnohospodárskej činnosti s vysokou prírodnou hodnotou a obnova, zachovanie ako aj zlepšenie stavu krajinných oblastí Európy
- 4B) Zlepšenie vodného hospodárstva vrátane riadenia používania hnojív a pesticídov
- 4C) Predchádzanie erózií pôdy a zlepšenie jej obhospodarovania

P5: Propagácia efektívneho využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v odvetví poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva

- 5A) Zvýšenie efektívnosti využívania vody v poľnohospodárstve
- 5B) Zvýšenie efektívnosti využívania energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín
- 5C) Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky;
- 5D) Zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva
- 5E) Podpora zachovania a sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve

P6: Podpora sociálneho začleňovania, zmierňovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach

- 6A) Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
- 6B) Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
- 6C) Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) vo vidieckych oblastiach

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

Neprojektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez národné Opatrenia):

- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC),
- Agroenvironmentálne operácie súvisiace s klímou,
- Ekologické poľnohospodárstvo,
- Platby na dobré životné podmienky zvierat,
- Platby NATURA 2000.

Environmentálny fond

Ďalšími externými zdrojmi na podporu investičných projektov obce Drienov je **Environmentálny fond** (http://www.envirofond.sk/sk/podpora_dotacie.html) a to v rámci týchto tém:

B Oblasť – Ochrana a využívanie vôd

C Oblasť – Rozvoj odpadového hospodárstva

D Oblasť – Ochrana prírody a krajiny

E Oblasť – Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

Program cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovenská republika

Obec Drienov má tiež viaceré možnosti na spoločné projekty s poľskými samosprávami a to v rámci **Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovenská republika**, ktorý ponúka nasledovné možnosti spolufinancovania projektov:

Prioritná os 1. Ochrana a rozvoj prírodného prostredia a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia

Investičná priorita: Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Prioritná os 2. Trvalo udržateľná cezhraničná doprava

Investičná priorita 1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov.

Investičná priorita 2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých (vrátane nízkohlukových) a nízkohlukových dopravných systémov, vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility.

Prioritná os 3. Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania

Investičná priorita: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotného vzdelávania prostredníctvom prípravy a vykonávania spoločných vzdelávacích, odborných vzdelávacích a školiacich programov.

Fotografia č.2: Letecký pohľad na obec počas povodne v roku 2006

Zdroj: Miloš Kažimír, 2006

Analytická časť

Analytická časť PRO obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov podľa jednotlivých oblastí a aktuálnej situácie, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov), analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce a územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia. Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov obce, subjektov pôsobiacich v obci a rôznych štatistických databáz a zisťovaní (ŠÚ SR, RegDat, Infostat), výsledkov prieskumov a analýz dokumentov.

Vyhodnotenie realizovaných projektov / predchádzajúceho PHSR

Predchádzajúci Plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Drienov na roky 2007-2013 bol schválený septembri 2007 a jeho platnosť skončila 31.12.2014, s predĺžením na rok 2015 počas spracovávania nového PRO obce.

Strategická časť dokumentu definovala iba víziu obce v jednotlivých oblastiach. Obec mala PHSR vypracovaný v roku 2007 ešte podľa zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja účinného v čase jeho vypracovania (účinný pred zákonom č. 539/2008 Z. z.). Nie je teda možné predchádzajúci dokument vyhodnotiť na úrovni strategických cieľov, opatrení, či realizovaných projektov. Obec Drienov sa však v poslednom období dynamicky rozvíja a modernizuje. Svedčia o tom viaceré úspešne realizované projekty, ktorých prehľad poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 4: Realizované aktivity a projekty v predchádzajúcom období

Názov investície	Rok realizácie	Celková suma investície v EUR	Z toho vlastné zdroje v EUR	Z toho európske, národné spolufinancovanie v EUR	Výsledok aktivity
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2009	64 641	64 641	0	Obnovená miestna komunikácia
Výstavba šatní	2009	81 883	81 883	0	Výstavba šatní na futbalovom ihrisku
Viacúčelové ihrisko	2009	99 502	59 669	39 833	Výstavba viacúčelového ihriska
Vonkajšie úpravy Obecného domu	2009	10 074	10 074	0	Obnovený Obecný dom
Rekonštrukcia Základnej školy Drienov	2010	362 885	18 144	344 741	Obnovená Základná škola v obci
Nákup traktora a vlečky	2010	42 491	42 491	0	Nákup strojových investícií
Kamerový systém na viacúčelovom ihrisku	2010	5 840	1 840	4 000	Realizácia kamerového systému na ihrisku
Výstavba chodníka na Žižkovej ulici	2011	100 420	100 420	0	Obnovený chodník
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2012	13 200	13 200	0	Obnovená miestna komunikácia
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2014	55 528	55 528	0	Obnovená miestna komunikácia
Rekonštrukcia zubnej ambulancie a pošty	2014	76 324	76 324	0	Obnovená zubná ambulancia a pošta
Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	2015	171 994	137 595	34 399	Efektívne a ekologicky šetrné verejné osvetlenie

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Fotografie č.3, č.4 a č.5: Výstavba vodovodu v obci

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Analýza vnútorného prostredia

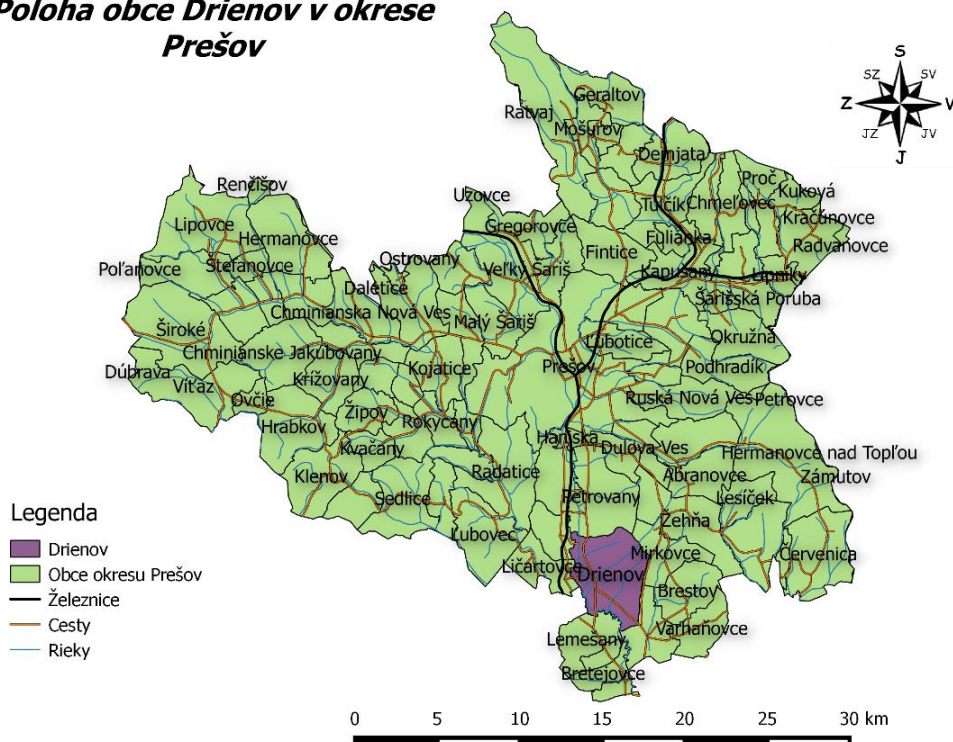
Poloha obce

Obec Drienov leží na východe Slovenska. Rozprestiera sa v Košickej kotline v dolinke Drienovského potoka a jeho prítokov. Cez kataster obce preteká aj rieka Torysa. Administratívne obec patrí do okresu Prešov a Prešovského samosprávneho kraja. Kataster obce je situovaný v južnej časti okresu. Časť hranice katastra obce je zároveň hranicou okresu Prešov s okresom Košice okolie.

V obci v roku 2014 žilo 2164 obyvateľov, z čoho bolo 376 Rómov. Rozloha katastra obce je 20,26 km² a hustota zaľudnenia je 106 obyvateľov na km². Nadmorská výška stredu obce je 219 m n. m. Katastrálne územie obce na juhu hraničí s obcou Lemešany, na juhu a východe s obcami Šarišské Bohdanovce a Mirkovce, na severe s obcou Petrovany a na západe s obcami Drienovská Nová Ves a Ličartovce. Na juhozápade obec Drienov susedí s obcou Obišovce z okresu Košice okolie.

Poloha obce Drienov v okrese Prešov

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

História obce

Obec Drienov bola jedným z najstarších a v minulosti najvýznamnejších sídel Šariša. Prvá písomná zmienka o Drienove pochádza z roku 1283. Pri histórii je potrebné pamätať na fakt, že obec Drienov v minulosti splynula s obcou Židovo v 17. storočí a ďalej existovali pod menom Drienov.

Drienovom sa nazývala obec, ktorá ležala po ľavej strane potoka (jeho pôvodný názov bol Židovský potok) pretekajúceho stredom obce, teda vlastne na území jej dnešného centra a Nižného konca. Najstaršie nepísomné dôkazy o jeho existencii pochádzajú z 10. - 12. storočia z veľkomoravského obdobia. Sú to nálezy keramiky a postriebrených esovitých náušnic. Sú dôkazom slovienského, resp. slovenského osídlenia tohto územia. Najstarší písomný doklad o Drienove pochádza z roku 1283. Jedným z pážat kráľa Ladislava IV. bol vtedy aj šľachtic Ján, syn Petra z Drienova. Ďalšia správa je hneď z roku 1284 a spomína sa v nej šľachtic Peter z Drienova, syn Juraja. Obe správy potvrdzujú, že v tých rokoch patril Drienov spomenutým šľachticom, ktorí tu mali kúrie. Z toho potom vyplýva, že obec musela jestvovať dávno pred rokom 1283. Šľachtici z Drienova boli príslušníkmi rozvetveného maďarského rodu Abovcov. Príslušníkmi drienovskej šľachty boli napríklad varadínsky biskup Tomáš a myšlianský prepoš Michal. Abovci boli tiež majiteľmi alebo spolumajiteľmi mnohých iných blízkych aj vzdialenejších obcí napr. Lemešian či Obišoviec.

V písomnostiach sa obec vyskytuje pod maďarským názvom Sumus, Somos. Sloviensky názov sa prvýkrát vyskytuje v listine krakovského kniežaťa Vladislava v roku 1305. Je zrejmé, že Drienov mal ľudový slovenský názov Drinov, ktorého prekladom vznikol úradný maďarský názov. Predpokladá sa, že názov Drinov je odvodený od pomenovania krovitého stromu drieňa - drienky.

Zemepisná poloha Drienova, archeologické nálezy, blízka maďarská vojenská osada (z 11. st. v Židove), vývoj osídlenia jeho okolia potvrdzujú, že Drienov dokázateľne jestvoval nepretržite od 9. storočia a patril k najstarším slovenským dedinám v okolí.

Erb Obce

Erb obce Drienov, posúdený a odporučený Heraldickou komisiou je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou D-110/2001.

Erb obce je v tejto podobe: v modrom štíte v zelenej pažiti stojaca žena v strieborných šatoch s červeným ľajblíkom a červenou, zlato prepásanou zásterou, v zlatej šatke a zlatých čižmičkách, s ľavicou vbok, v pravici so zelenolistou vetvičkou s dvomi červenými drienkami.

Tento erb, či už vo farebnej, čiernobielej alebo inej podobe obec Drienov môže používať najmä vo svojej obecnej pečati, a tiež - rešpektujúc staré heraldické zvyklosti - na označenie svojho majetku, hnuteľného a nehnuteľného, ako aj pri všetkých na to vhodných príležitostiach.

Geomorfológia a geológia

Katastrálne územie obce Drienov sa z geomorfologického hľadiska nachádza v Aplske-himalájskej sústave, podsústave Karpát, provincii Západné Karpaty, v geomorfologickom celku Košická kotlina.

Z geomorfologického členenia vychádzame pri charakteristike geologickej stavby územia. Územie Košickej kotliny sa v miestach katastrálneho územia obce predstavuje najnižšie položené územie v rámci okresu prešov, pričom je aj z hľadiska geologickej stavby budované najmladšími útvarmi - neogén, kvartér. Reliéf územia je výsledkom procesov prebiehajúcich v období vrchného pliocénu až kvartéru. Riečna niva Torysy je na území obce Drienov budovaná na báze drobnými štrkami, v nadloží sú piesky až piesčité hliny. Vrchnú časť tvoria hliny od piesčitých až po ílovité. Hrúbka akumulácie dosahuje 5-7 m. Charakteristickým pre riečne nivy všeobecne, je prítomnosť vysokej hladiny spodných vôd, ktorá kolíše v závislosti na režime vody v koryte toku (RUSES 2010).

Pôdy

V katastrálnom území majú prevahu vzhľadom na geologické podložie fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové, ktoré sa nachádzajú prevažne v nižších polohách katastra. Vo vyšších polohách sa tiež nachádzajú pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, ktoré sa nachádzajú na väčšine katastrálneho územia obce. Tieto pôdy sú vyvinuté na rôznych pôdotvorných substrátoch, v podmienkach premenlivého vodného režimu, s prebytkom povrchových, najčastejšie svahových vôd, na úpätiach svahov, alebo na substrátoch majúcich horizont (vrstvu) so zníženou priepustnosťou. Pôdy v prevažnej časti katastra sú hlinito-piesočnaté až piesočnato-hlinité (RUSES 2010).

Hydrológia

Katastrálne územie obce Drienov odvodňuje Drienovský potok, ktorý nepramení v katastrálnom území obce. V katastrálnom území obce sa vlieva do rieky Torysa. V katastrálnom území obce sa nachádza ešte viacero bezmenných vodných tokov, ktoré sa vlievajú buď priamo do Torysy alebo do drienovského potoka.

Rieka Torysa je hlavnou riekou, ktorá odvodňuje územie okresu Prešov. Torysa odvodňuje povodie veľké 1 349 km², má dĺžku 129 km a je vrchovinovo-nížinným typom rieky. Priemerný prietok v ústí je 8,2 m³/s. Najvodnatejšími mesiacmi v území sú jún a júl, najmenej vodnatým mesiacom je mesiac február.

Fotografia č. 6 a č. 7: Vybreenie rieky Torysy

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Klíma

Celé katastrálne územie obce Drienov sa nachádza v mierne teplej oblasti s júlovým priemerom teploty od 16 °C do 18 °C. Januárový teplotný priemer sa pohybuje na úrovni -3°C až -4°C. Najteplejším mesiacom podľa dlhodobého priemeru je mesiac júl. Zima vrcholí v januári, zriedkavejšie vo februári a výnimočne v decembri.

Priemerná ročná teplota sa mierne teplej oblasti pohybuje od 4° C do 8° C. V priemere je ročný počet letných dní okolo 50 a tento počet s nadmorskou výškou rýchlo klesá.

Množstvo zrážok v území je okolo 600 až 700 mm ročne, pričom ich množstvo s nadmorskou výškou rastie. V priemere najbohatším mesiacom na zrážky je júl, za ním nasleduje jún a august. Najchudobnejším mesiacom na zrážky je december.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Územie okresu Prešov a teda územie katastra Drienova podľa fytogeografického členenia Slovenska patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticumoccidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicumorientale), fytogeografického okresu Východné Beskydy. Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) patrí územie do dubovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti, podoblasti Šarišská vrchovina, krst'alicko-druhohornej oblasti, podoblasti Čierna hora a do sopečnej oblasti, podoblasti Slanské vrchy, severný podokres.

V katastrálnom území obce Drienov sa nachádzajú iba malé plochy lesa, prevažnú väčšinu plochy katastra Drienova je pokrytí nelesnou vegetáciou a ornou pôdou. Nelesná drevinová vegetácia v okrese Prešov zahŕňa niekoľko skupín vegetácie. Nepravidelné a pozvoľné prechody porastov z lesa do otvorenej krajiny tvoria prirodzené zoskupenia krovín a mladých stromov pozdĺž lesných okrajov. Krovinné spoločenstvá sa viažu na poľné medze, poľné cesty, terasy, pasienky, okraje lúk, ale i opustené neobrábané plochy. Sú to najmä porasty trnkových kriačín (Ligustro-Prunetum), trnkových

lieštin (*Pruno-Coryletum*) a teplomilných kriačín (*Crataego-Prunetum*). V krovitých spoločenstvách sú zastúpené hlavne trnka slivková (*Prunus spinosa*), javor poľný (*Acer campestre*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), baza čierna (*Sambucus nigra*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus*) a i. Na niektorých miestach sa vyskytujú i porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis*) a vzácne aj porasty s čerešňou krovitou (*Cerasus fruticosa*).

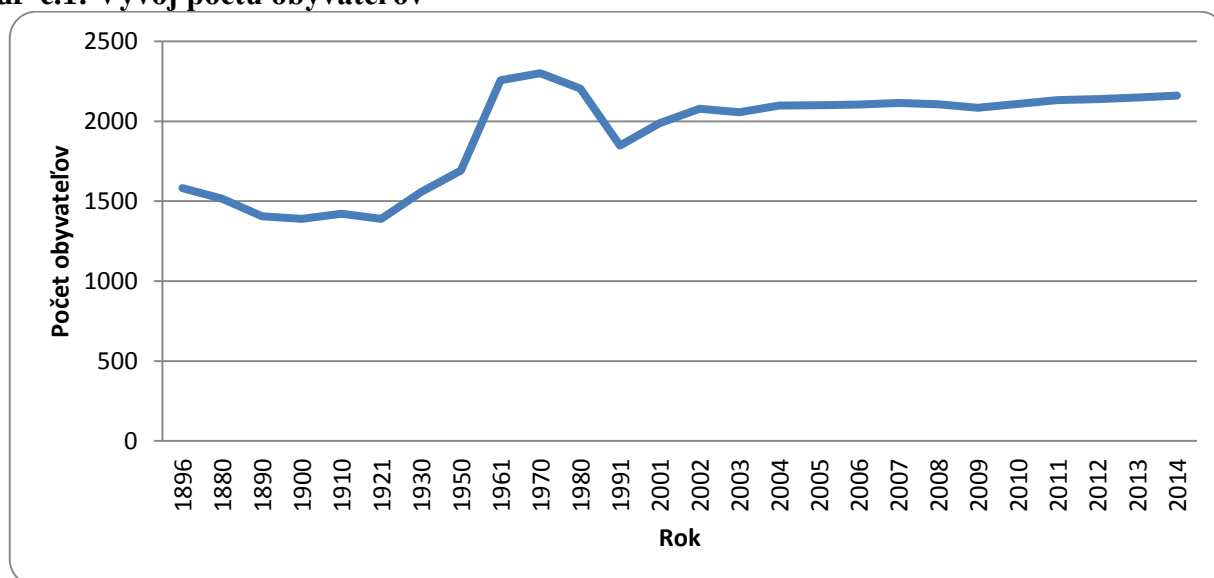
Územie okresu Prešov, mimo vymedzených vyhlásených chránených území v rôznej kategórii a stupni ochrany, spadá do priestoru, v ktorom sa stretávajú svojimi okrajmi tri rôzne zoogeografické provincie. Druhovú skladbu živočíchov územia okresu Prešov môžeme všeobecne označiť ako ubiquistickú s typickými zástupcami ako je myš domová (*mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), hranostaj obyčajný (*Mustella erminea*) a ako spoločenstvo listnatých lesov so zástupcami druhov tchor obyčajný (*Putorius putorius*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*) a plch obyčajný (*Glis glis*). Z hľadiska chrobákov je pre okres charakteristické spoločenstvo listnatých lesov, v ktorom vystupujú ako charakteristickí zástupcovia bystruška kožovitá (*Carabus coriaceus*), svietivka svätojánska (*Lampyrus noctiluca*), pestroš mravcový (*Thanasimus formicarius*), svižník hôrny (*Cicindela silvicola*), krasoň lesklý (*Anthaxia nitidula*) a drvinár hnedý (*Hylecoetus demestoides*).

V pomerne jednotvárnom prostredí krajiny vystupuje priestor južných, presvetlených, teplých svahov vulkanitov a prilahlých tvrdošov bradlového pásma a flyša severne od mesta ako izolovaný ostrov suchomilných a teplomilných spoločenstiev hmyzu. Svedčí o tom výskyt a prítomnosť druhov ako napr. koník modrokrídly (*Oedipoda coerulescens*), svrček poľný (*Gryllus campestris*), bzdocha pásavá (*Graphosoma lineatum*), chrústik letný (*Amphimallon solstitialis*), drevár fialový (*Xylocopa violacea*), lišaj mliečnikový (*Celerio euphorbiae*) či modlivka zelená (*Manthis religiosa*).

Obyvateľstvo obce

Vývoj obyvateľstva sledujeme od roku 1869 do roku 2014.

Graf č.1: Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

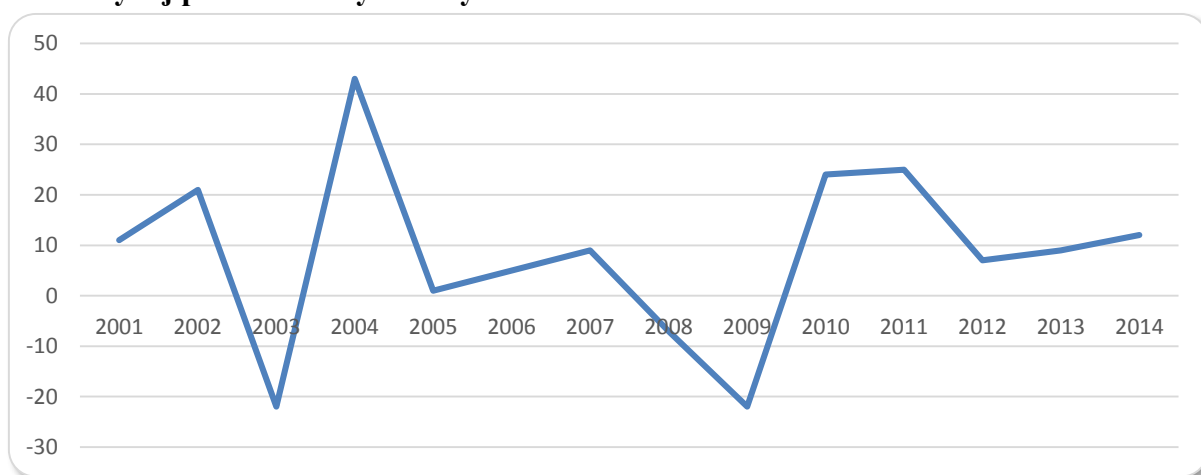
Na grafe je viditeľné, že vývoj počtu obyvateľov obce Drienov môžeme hodnotiť pozitívne. V roku 1869 žilo v Drienove 1581 obyvateľov a 31.12.2014 to už bolo 2160 obyvateľov. V začiatkoch sledovaného obdobia zaznamenávame ešte mierne výkyvy v počte obyvateľov obce, keď počet obyvateľov až do

roku 1921 klesal. Po tomto období nasleduje obdobie výrazného rastu až do roku 1970. Medzi rokmi 1980 až 2001 zaznamenávame opäť pokles. Po tomto poklese však v obci opäť zaznamenávame kontinuálny rast počtu obyvateľov. Medzi rokmi 2001 až 2014 obec zaznamenala nárast počtu obyvateľov o 172 osôb a ten pokračuje aj v roku 2015. Najmenej obyvateľov žilo v Drienove v roku 1900 iba 1390 a najviac obyvateľov žije v obci práve v tomto období.

Na grafe pohybu celkového prírastku/úbytku obyvateľstva môžeme vidieť, že počas obdobia rokov 2001 až 2014 bol v obci zaznamenaný nárast počtu obyvateľov. Celkovo sa počet obyvateľov v spomínanom období zvýšil o 172 z 1988 obyvateľov v roku 2001 na 2160 obyvateľov v roku 2014. V roku 2014 sme zaznamenali najvyšší počet obyvateľov v obci počas celého sledovaného obdobia. Z čiastkových analýz vývoja počtu obyvateľov obce je zrejmé, že za tento pozitívny trend je zodpovedný mechanický pohyb obyvateľov a tiež aj prirodzený pohyb. Migračné saldo v obci zaznamenáva väčšinu sledovaného obdobia pozitívne hodnoty.

Graf č.2: Vývoj prírastku/úbytku obyvateľov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Štruktúra obyvateľstva obce

Podľa sčítania z roku 2001 žilo v obci 2050 obyvateľov, z ktorých bolo 1051 žien a 999 mužov. Z hľadiska pohlavia v roku 2001 v obci prevládali ženy.

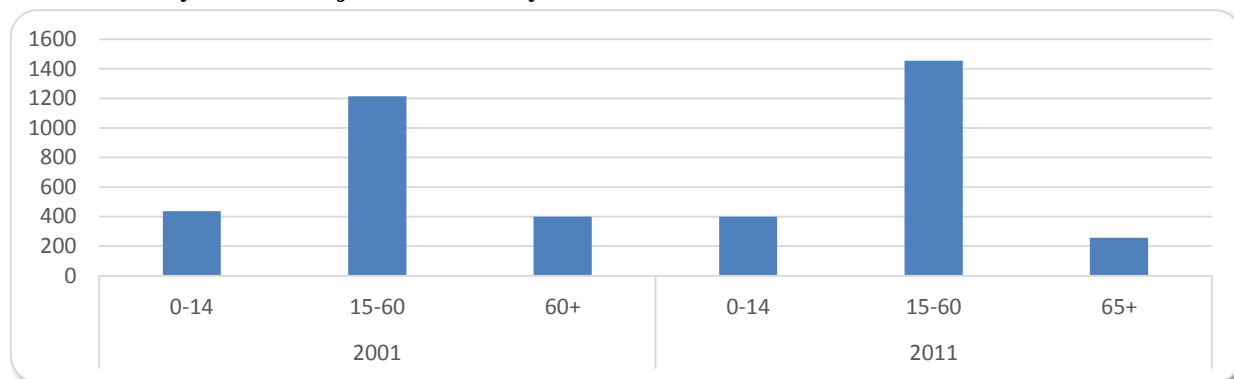
Z hľadiska veku žilo v roku 2001 v obci 436 obyvateľov mladších ako 15 rokov. Obyvateľov starších ako 60 rokov žilo v obci v roku 2001 spolu 400 obyvateľov. Najvýraznejšie bola zastúpená kategória obyvateľov v produktívnom veku, teda od 15 do 60 rokov, keď v obci žilo 1214 obyvateľov v tejto vekovej kategórii. Z tejto stručnej analýzy je zrejmé, že v obci v roku 2001 prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva, čo je veľmi pozitívne. V tomto smere je možné v obci predpokladať nárast počtu obyvateľov vo forme prirodzeného prírastku.

Podľa sčítania z roku 2011 žilo v obci Drienov 2111 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 1033 mužov a 1078 žien. Pomer mužov a žien bol teda 48,9% mužov a 51,1% žien. Z hľadiska veku žilo v roku 2011 v obci 399 obyvateľov mladších ako 15 rokov, z čoho bolo 206 mužov a 193 žien. Obyvateľov starších ako 65 rokov žilo v obci v roku 2011 spolu 257 a z nich bolo 93 mužov a 164 žien. Najviac bola zastúpená zložka produktívneho obyvateľstva v počte 1455 obyvateľov, z ktorých bolo 734 mužov a 721 žien.

Z tejto stručnej analýzy a porovnania výsledkov dvoch sčítaní je zrejmé, že v obci dlhodobo prevažuje predproduktívna zložka obyvateľstva, čo považujeme za veľmi pozitívny fakt. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva uvádzame na grafe.

Graf č.3: Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľov obce – 2001/2011

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci nie je veľmi pestrá. Podľa údajov z Interaktívneho atlasu Prešovského samosprávneho kraja, žije v obci 98,1% obyvateľov hlásiacich sa k Slovenskej národnosti. Tiež je zastúpené malé percento obyvateľov rómskej, ukrajinskej a rusínskej národnosti.

Z hľadiska vierovyznania v obci prevažuje rímskokatolícke náboženstvo 84,7 %, ale je tu zastúpené aj gréckokatolícke – 13,1 % a evanjelické náboženstvo 0,4%.

Tabuľka č. 5: Štruktúra obyvateľov obce

Demografické údaje			
Hrubá miera živorodenosti (‰)	10,45	Ekonomicky aktívne obyvateľov v priemysle (%)	27,3
Hrubá miera úmrtnosti (‰)	11,88	Ekonomicky aktívne obyvateľov v stavebníctve (%)	7,9
Hrubá miera prirodzeného prírastku (‰)	-1,43	Ekonomicky aktívne obyvateľov v službách (%)	43,6
Hrubá miera sobášnosti (‰)	3,33	Obyvateľstvo slovenskej národnosti (%)	98,1
Hrubá miera rozvodovosti (‰)	1,27	Obyvateľstvo rómskej národnosti (%)	1
Hrubá miera imigrácie (‰)	15,68	Obyvateľstvo rusínskej a ukrajinskej národnosti (%)	0,1
Hrubá miera emigrácie(‰)	13,15	Obyvateľstvo rímskokatolíckeho vierovyznania (%)	84,7
Hrubá miera migračného salda (‰)	2,53	Obyvateľstvo gréckokatolíckeho vierovyznania (%)	13,1
Obyvateľov vo veku 0-14 (%)	21,4	Obyvateľstvo pravoslávneho vierovyznania (%)	0
Obyvateľov vo veku 15-64 (%)	65,37	Obyvateľstvo evanjelického vierovyznania (%)	0,4
Obyvateľov vo veku 65 a viac (%)	13,27	Obyvateľstvo bez vierovyznania (%)	1,1
Index maskulinity na 1 000 žien	950,5	Obyvateľstvo so základným vzdelaním (%)	26,5
Priemerný vek	35,6	Obyvateľstvo s učňovským a stredným vzdelaním bez maturity (%)	27,9
Index starnutia	91,1	Obyvateľstvo so stredným vzdelaním s maturitou (%)	19,3
Nezamestnanosť obyv. (%)	33,6	Obyvateľstvo s vysokoškolským vzdelaním (%)	3,6
Ekonomicky aktívne obyv. (%)	47,3	Obyvateľstvo bez vzdelania (%)	0,1

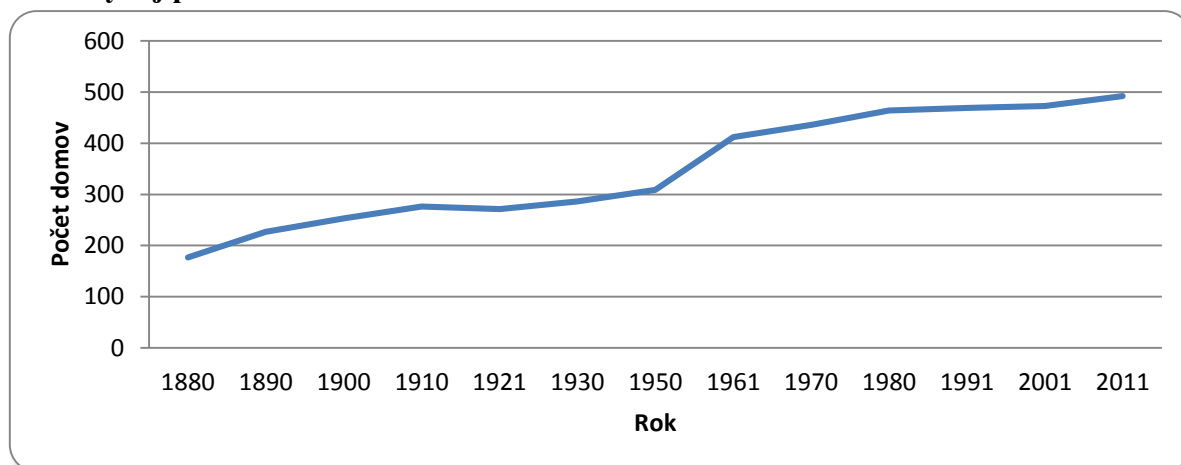
Zdroj: Demogeografický interaktívny atlas, 2015

Počet domov

Na grafe znázorňujúcom počet domov (Jedná sa o domy trvale obývané) je viditeľné prepojenie vývoja počtu domov s vývojom počtu obyvateľov obce. Veľkým pozitívom je stúpajúci trend počtu domov v obci počas celého sledovaného obdobia. V roku 1880 bol v obci zaznamenaný počet domov na úrovni 177, čo bola najnižšia hodnota v sledovanom období. S malými výkyvmi počet domov v obci rastie až do roku 2011, kedy zaznamenáva hodnotu 292 obývaných domov v obci, čo je aj najvyššia hodnota v sledovanom období.

Graf č.3: Vývoj počtu domov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Vývoj bytového fondu obce, ale aj jeho priestorové rozmiestnenie môžeme sledovať aj na základe porovnania leteckých fotografií z roku 1950 a 2010. Na základe porovnania týchto fotiek si môžeme urobiť aj obraz o vývoji kultúrnej krajiny v katastri obce.

Fotografia č.9: Obec Drienov v roku 1950

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>

Fotografia č.10: Obec Drienov v roku 2010

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>

Z fotografií je zrejmý nárast počtu domov v obci. Tiež je viditeľný proces sceľovania malých poľnohospodárskych políчков do poľnohospodárskej pôdy v katastri obce do rozsiahlejších celkov.

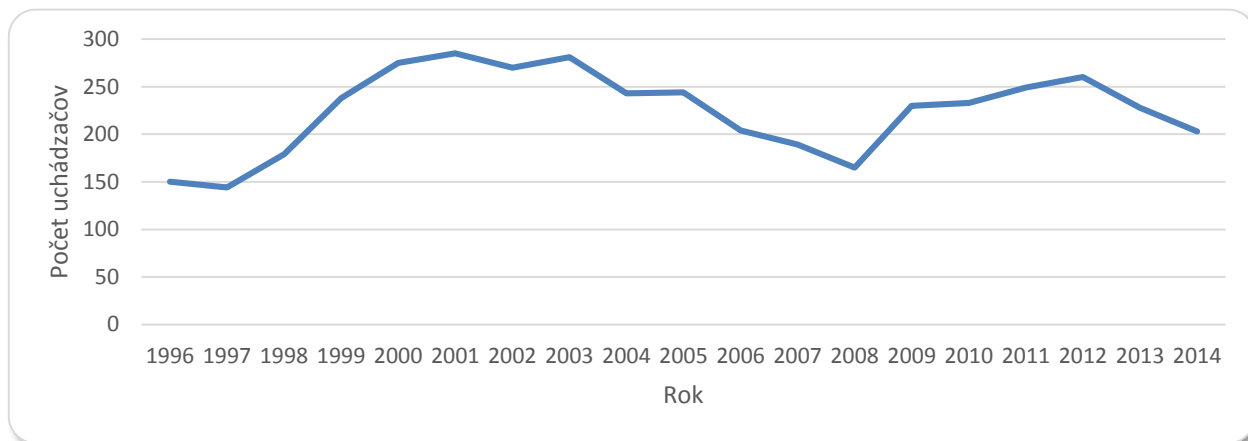
Stav obyvateľstva v obci a tiež stav bytového fondu obce môžeme teda hodnotiť veľmi pozitívne. Z analýzy údajov v sledovanom období môžeme povedať, že tak počet obyvateľov ako aj počet bytových jednotiek v obci počas celého sledovaného obdobia zaznamenáva nárast.

Trh práce

Práca je jedným zo základných predpokladov rozvoja obce a s trhom práce súvisia takmer všetky uvedené výkyvy vo vývoji počtu obyvateľov aj počtu domov v obci. V obci sa nenachádzajú veľké príležitosti v oblasti trhu práce. Skôr v obci pôsobia menšie spoločnosti a viacero živnostníkov. Obyvatelia obce Drienov v sa môžu, podobne ako obyvatelia okolitých obcí, zamestnať v krajskom meste Prešov či Košice.

V obci je podobne ako na celom území Slovenska veľkým problémom nezamestnanosť. V grafe uvádzame priebeh počtu uchádzačov o zamestnanie v obci od roku 1996 do roku 2014.

Graf č.4: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie sa prakticky zhoduje s vývojom nezamestnanosti na Slovensku. Je tu možné badať viaceré spoločné znaky ako napríklad najvyššiu mieru nezamestnanosti pred krízou s vrcholom v roku 2001 a 2003, kedy žilo v obci Drienov okolo 280 ľudí bez práce. Najmenej nezamestnaných bolo v obci na začiatku sledovaného obdobia v roku 1996 a 1997, kedy v obci bolo iba okolo 150 uchádzačov o zamestnanie. Od roku 2004 počet uchádzačov o zamestnanie klesal až do roku 2008. Nástup hospodárskej krízy začal počet nezamestnaných s výkyvmi opäť zvyšovať a v roku 2010 dosahoval v obci hodnotu 233 ľudí bez práce v roku 2012 to už bolo 260 uchádzačov. Pozitívom je znižovanie počtu uchádzačov o zamestnanie v posledných dvoch rokoch až na úroveň 228 v roku 2013 a 203 v roku 2014. Vzhľadom k počtu obyvateľov obce je potrebné povedať, že údaje o uchádzačoch o zamestnanie sú vysoké.

Kultúra, šport, oddych a sociálna starostlivosť

V Drienove sa nachádza Obecný úrad, Poštový úrad, Farský úrad a 2 kostoly, kultúrny dom a knižnica. V obci funguje **základná školská infraštruktúra**. Nachádzajú sa tu tieto školské zariadenia:

- Základná škola, Nám. Kpt. Nálepku 12, Drienov
- Materská škola, Nám. Kpt. Nálepku 8, Drienov

- Cirkevná základná umelecká škola sv. Mikuláša (Prešov), Nám. Kpt. Nálepku, Drienov

Základná škola pre 1. – 9. ročník má 9 tried. Vyučovanie zabezpečuje 18 pedagogických zamestnancov. Informácie o škole sú dostupné na: <http://zsdrienov.edupage.org/>.

Materská škola sídli v budove grécko-katolíckej cirkvi, na ktorú nadväzuje priestranný školský dvor, ktorý umožňuje deťom prežiť spontánny pohyb a všestranné využitie počas pobytu vonku. Materská škola je 2 triedna s celodennou prevádzkou. V školskom roku 2014/2015 ju navštevuje 39 detí. Výchovu a vzdelávanie prevádzajú štyri pedagogické zamestnankyne. Informácie sú dostupné na: <http://ms.drienov.sk/>.

V obci sa nachádza aj jedno sociálne zariadenie: Centrum sociálnych služieb sv. Márie, Košická 2, Drienov. Je to jednopodlažná bezbariérová budova, je nanovo zrekonštruovaná a má kapacitu 17 obyvateľov. Je kombináciou domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov. Viac informácií: <http://www.postaramesaovas.sk/>

Zdravotnícke zariadenia v obci sú zatiaľ na úrovni ambulancií všeobecných lekárov. Konkrétne v obci pôsobia tieto ambulancie:

DURKAN, s.r.o., praktický lekár pre dospelých,

MUDr. Daniela Velková, praktický lekár pre deti a dorast.

V obci sú aktívne aj 2 cirkvi a to Rímskokatolícka cirkev, farnosť Drienov a Gréckokatolícka cirkev, farnosť Drienov.

Fotografie č.11 a č.12: Rímskokatolícky farský kostol a Gréckokatolícky farský chrám

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Drienov - Zosnutie Presvätej Bohorodičky, 1902

V obci Drienov fungujú nasledovné spoločenské organizácie a združenia:

- Slovenský červený kríž Drienov,
- Slovenský zväz zdravotne postihnutých pri UN Drienov,
- Demokratická únia žien Drienov,
- Futbalový klub Drienov,
- Základná organizácia Kynologický klub Drienov,
- Šachový klub Drienov
- Horse academy Drienov o.z.

Významným „spolkom“ je Dobrovoľný hasičský zbor Drienov, ktorého prvé počiatky siahajú až do roku 1895, pričom oficiálne zriadený bol v roku 1924. Od roku 1983 disponoval DHZ špeciálnym vozidlom: Cisternová automobilová striekačka CAS 25 ŠKODA 706 RTHP. V septembri 2015 dostal DHZ v obci darom od Ministerstva vnútra SR zrepasované hasičské vozidlo Tatra 815 CAS-32. Informácia o bohatej činnosti DHZ Drienov je dostupná na: <http://hasici.drienov.sk/>.

Fotografie č.13 a č.14: Aktuálny hasičský vozový park

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Priemysel, obchod a služby

V obci funguje viacero výrobných prevádzok a podnikov poskytujúcich služby. Jedná sa o malé prevádzky, väčšina sú mikropodniky do 10 zamestnancov. Obec však ako jedna z mála v širokom okolí poskytuje takmer všetky základné služby svojim občanom.

Technická infraštruktúra

Obec Drienov má k dispozícii základnú technickú infraštruktúru v nasledovnej charakteristike:

Energetika

Obec je plne elektrifikovaná. Nové ulice sú taktiež kompletne pripájané na existujúcu rozvodnú sieť. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice 110/22 kV Lemešany.

Telekomunikácie

V súčasnosti je obec napojená na digitálnu telefónnu ústredňu. Pokrytie mobilných operátorov je v celej obci. Občania majú možnosť pripojenia na internet prostredníctvom telefónnej linky a WIFI pripojenie ponúkajú viaceré firmy. V obci sa nachádza poštový úrad.

Zásobovanie plynom

Vysokotlakový plynovod DN 500 PN 4,0 Mpa, na ktorý je napojená regulačná stanica plynu VTL/STL 3 000 m³ /h, zabezpečuje plynofikovanie obce. Obec Drienov je plne plynofikovaná, pričom jeho obyvatelia sú zásobovaní zemným plynom naftovým z rozvodnej STL alebo NTL siete. Obec je napojená cez regulačnú stanicu plynu. V obci sa uplatňuje individuálne vykurovanie z lokálnych domových kotolní.

Vodné hospodárstvo

Obyvatelia obce Drienov získavajú pitnú vodu zo súkromných, individuálnych zdrojov (studní) a miestneho vodovodu. Na vodovod je pripojených 80 % rodinných a 100 % verejných budov v obci.

Kanalizácia

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu ani ČOV. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice spustila prípravu projektu s názvom „Drienov- Šarišské Bohdanovce - Nová Polhora -kanalizácia a ČOV“. Účelom projektu je realizácia stavieb zameraných na odkanalizovanie obcí Drienov, Š. Bohdanovce, N. Polhora a odvedenie odpadových splaškových vôd na navrhovanú ČOV N. Polhora. Kanalizačná sieť Drienov bude napojená výtlačným potrubím na kanalizáciu v obci N. Polhora a následné budú splaškové odpadové vody odvedené na navrhovanú ČOV v obci Nová Polhora. Predmetná kanalizačná sieť rieši odkanalizovanie obce Drienov a následne odvedenie splaškových odpadových vôd na navrhovanú ČOV Nová Polhora a to napojením na kanalizačnú sieť obce Šarišské Bohdanovce a Nová Polhora. V roku 2015 boli spustené verejné obstarávania na dodávateľa stavebných prác, v r. 2015 by mohla byť spustená výstavba.

Dopravná infraštruktúra

Najvýznamnejšou cestnou komunikáciou, prechádzajúcou katastrálnym územím obce Drienov v severojužnom smere, je trasa diaľnice D1 prechádzajúca západným jeho okrajom. V blízkosti obce sa nachádza privádzač na diaľnicu v smere na Lemešany, ktorý umožňuje obyvateľom Drienova napojenie diaľničnú sieť SR (diaľnica Prešov-Košice). Ďalšími cestnými komunikáciami, prechádzajúcimi zastavaným územím obce Drienov, sú cesta III/068010 rázcestie Dial'nica D1 – Petrovany – Drienov – Lemešany a cesta III/068014 Drienov - Šarišské Bohdanovce – Kráľovce – Vajkovce. Obec Drienov, vrátane juhovýchodnej časti okresu Prešov, nie je napojená na systém celoštátnej železničnej dopravy. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy je v obci Obišovce. Autobusovú prepravu osôb zabezpečuje SAD.

Cestovný ruch

Územie obce ponúka možnosti rozvoja cestovného ruchu a turizmu najmä v oblasti pešej turistiky, cyklo a agroturistiky. Obcou neprechádza žiadna značková turistická trasa ani cyklotrasa. Obec nemá významnejší potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. Ležiac medzi dvoma krajskými mestami (možnou budúcou aglomeráciou Prešov-Košice) má skôr možnosti rozvíjať sa ako prímestská obec, príp. ako lokálne priemyselné centrum, ak by sa obci podarilo získať investorov, príp. vybudovať priemyselný park.

Analýza silných a slabých stránok územia

Obec Drienov má vysoký vnútorný potenciál rozvoja svojho územia. Obec má výhodnú geografickú polohu v blízkosti krajských miest Prešov a Košice, pričom jej katastrom prechádza diaľnica D1. Okolitá vidiecka krajina poskytuje potenciál pre ďalší rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby a obec má potenciál aj pre industrializáciu územia pre menšie i väčšie výrobné prevádzky.

Za silné stránky obce považujeme predovšetkým:

- Pozitívna veková štruktúra obyvateľstva obce s potenciálom ďalšieho rastu počtu obyvateľstva v obci, rastúci počet obyvateľov, domov a rozvíjajúca sa IBV;
- Výhodná poloha obce medzi krajskými mestami Prešov a Košice, v línii významnej rozvojovej osi;
- Jestvujúca základná technická infraštruktúra v obci, ktorú sa čiastočne darí modernizovať;
- Kvalitné životné prostredie obce s vidieckym charakterom;
- Prítomnosť základných zdravotníckych služieb;
- Jestvujúce podnikateľské prevádzky v obci, ktoré sú diverzifikované do viacerých výrobných činností a služieb;
- Existencia fungujúcej ZŠ s MŠ, ktorých objekty aj vybavenie bolo aktuálne modernizované;
- Jestvujúca sociálna infraštruktúra – aj keď zatiaľ v menšom rozsahu;
- Aktívni a angažovaní obyvatelia obce, ktorí sa zapájajú do svojpomocných projektov v obci a aktívne sa zapájajú do činností viacerých združení a spolkov;
- Aktívna činnosť cirkvi, vrátane existencie základnej cirkevnej infraštruktúry;
- Skúsenosti obce s manažmentom projektov, vrátane tých s podporou fondov EÚ;
- Skúsenosti s projektmi zameranými na sociálnu inklúziu Rómov žijúcich v obci.

Za slabé stránky obce považujeme predovšetkým:

- Nedostatok pracovných príležitostí v obci a vysoká nezamestnanosť;
- Vysoký podiel občanov čeliacich chudobe a sociálnemu vylúčeniu;
- Nevyhovujúca technická infraštruktúra v obci a potreba jej dobudovania, resp. modernizácie (hlavne kanalizácia a ČOV, miestne cesty a chodníky);
- Nízka kapacita Materskej školy a potreba jej rozšírenia;
- Chýbajúca infraštruktúra pre trávenie voľného času v obci a nedobudované športoviská;
- Neusporiadanosť viacerých vlastníckych vzťahov k pozemkom brániaca potenciálnym možnostiam rozvoja obce (napr. pre zriaďovanie priemyselnej zóny/parku);
- Nízke zabezpečenie obce pred povodňami a časté povodne;
- Nízka produktivita a konkurencieschopnosť jestvujúcich výrobných prevádzok, vrátane absencie moderných technológií vo výrobe;
- Nedostatočná spolupráca so susednými obcami hlavne pri rozvoji podmienok pre podporu investícií ako aj cestovného ruchu (a spoločnej infraštruktúry ako napr. cyklotrasy) a súvisiaca nedostatočná propagácia obce.

Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je podmienené predovšetkým prenosom smerníc a nariadení z úrovne Európskej únie do legislatívy a exekutívy Slovenskej republiky, následne do riadiacich úrovní na regionálnej a miestnej úrovni. Významne je tiež ovplyvnené aktivitou národných inštitúcií a regionálnej samosprávy.

Základná charakteristika

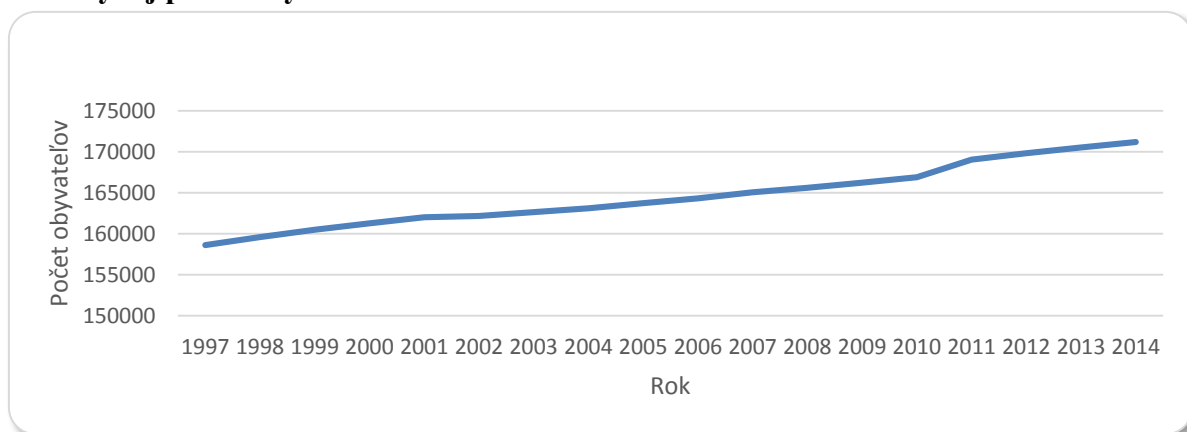
Obec Drienov je jednou z 91 obcí okresu Prešov. Okres Prešov je okres v južnej časti Prešovského samosprávneho kraja. Jeho rozloha je 934 km² a v roku 2014 v ňom žilo približne 171 200 obyvateľov. Priemerná hustota zaľudnenia je 183 obyvateľov na km² a správnym sídlom okresu je mesto Prešov. Z hľadiska rozlohy aj počtu obyvateľov môžeme povedať, že obec Drienov patrí medzi veľké obce okresu.

Drienov je hraničnou obcou okresu a časť katastrálnej hranice je súčasne aj hranicou okresu. Aj napriek tomu budeme za vonkajšie socioekonomické prostredie obce považovať vonkajšie prostredie okresu Prešov. Pri analýze budeme postupovať podľa metodiky použitej pri analýze vnútorného prostredia obce, ale budeme vychádzať z časového obdobia rokov 1996/2001 až 2014, okrem údajov o trhu práce. Údaje za dlhšie časové obdobie za územie okresu nie sú k dispozícii.

Obyvateľstvo

Z hľadiska počtu obyvateľov je zrejmé, že počet obyvateľov okresu Prešov rastie počas celého sledovaného obdobia rokov 1997 až 2014. Za nárast počtu obyvateľov okresu je zodpovedný prevažne prirodzený prírastok obyvateľstva, ktorý je silnejší ako migračné saldo, ktoré je v niektorých periódach sledovaného obdobia negatívne. V tomto ukazovateli sa obec Drienov mierne líši od okresu Prešov, nakoľko v obci je zaznamenávaný pravidelný nárast počtu obyvateľov, a za nárast počtu obyvateľov v obci je súčasne zodpovedné aj migračné saldo, t.j. do obce sa prisťahovávajú noví obyvatelia.

Graf č.5: Vývoj počtu obyvateľov v okrese Prešov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Veková štruktúra okresu je v rámci PSK netypická. V Porovnaní s ostatnými okresmi, a to nielen prešovského kraja, je okres charakteristický nadpriemerným podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku od 0 do 14 rokov.

Tabuľka č.6: Migračné saldo okresu Prešov

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prist'ahovaní	933	831	907	818	814	891	922	862	922	848	908	893	830	720	894	908	977	980	1060
Vyst'ahovaní	872	763	738	823	762	768	968	914	945	919	928	900	872	908	920	934	875	871	1164
Saldo	61	68	169	-5	52	123	-46	-52	-23	-71	-20	-7	-42	-188	-26	-26	102	109	-104

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

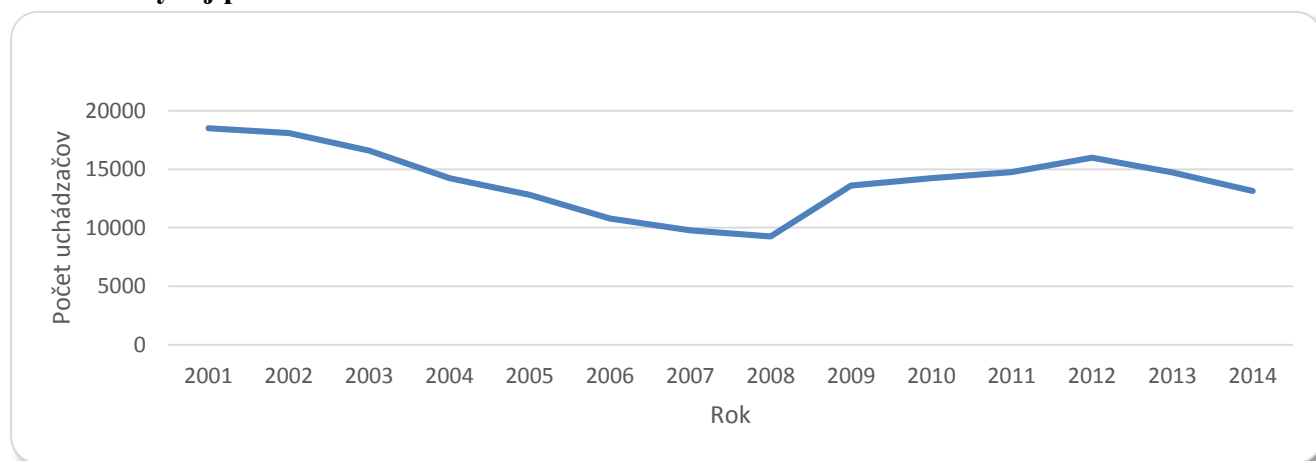
Od roku 1996 do roku 2014 získal okres Prešov migráciou 74 obyvateľov. To je dôkaz toho, že okres môžeme považovať za jedno z centier kraja. Tiež významnú úlohu zohráva mesto Prešov. V okrese zaznamenávaný kontinuálny nárast počtu obyvateľov. Tento fakt iba dopĺňa skutočnosť, že prirodzený prírastok je v okrese silný. Porovnanie zistených údajov o okrese a obci nám však ukazuje, že obec Drienov sa teší prílevu nových „osadníkov“ a je teda považovaná za dobré miesto pre život, čo je veľmi pozitívne.

Trh práce

Dôležitým ukazovateľom trhu práce je miera evidovanej nezamestnanosti. Jej „zdravá“ hodnota sa pohybuje na úrovni okolo 4 až 6%. Takáto hodnota zodpovedá normálnym pohybom pracovnej sily na trhu práce. Nezamestnanosť klesala od roku 2001 na celom Slovensku. V roku 2009 zaznamenávame jej nárast ako dôsledok hospodárskej krízy. Údaje za rok 2010 naznačujú oživenie trhu práce, no iba na jeden rok. V rokoch 2011 a 2012 už môžeme sledovať opätovný prepád. V roku 2013 je zaznamenávaný mierny pokles nezamestnanosti predovšetkým v krajoch Slovenska s najvyššou mierou nezamestnanosti. Z krajov majú najvyššiu priemernú mieru nezamestnanosti Banskobystrický, Košický a Prešovský.

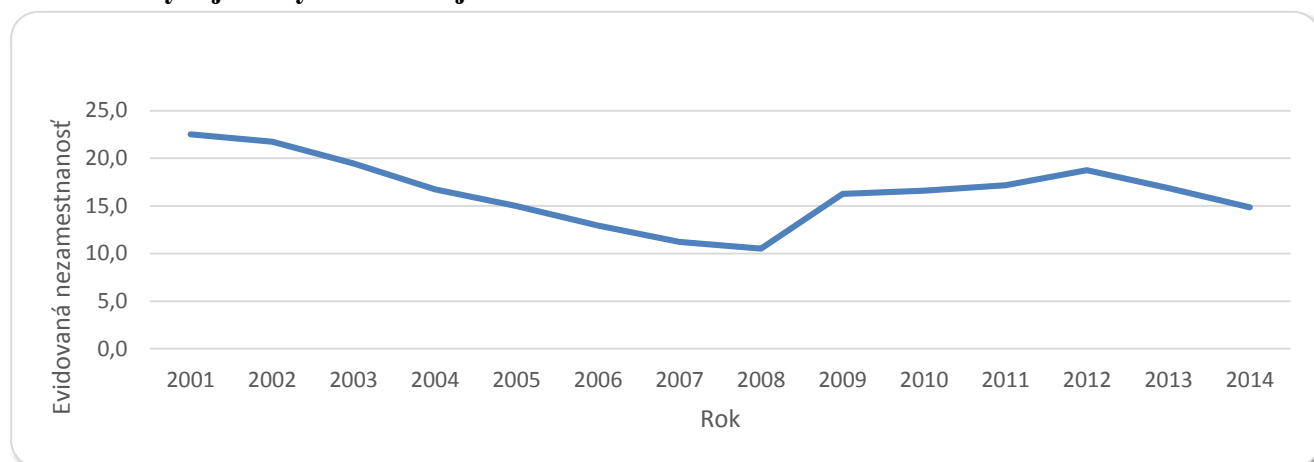
Pri analýze trhu práce v obci sme sa zamerali na počet uchádzačov o zamestnanie. V rámci okresu si priblížime nie len počet uchádzačov o zamestnanie ale aj evidovanú mieru nezamestnanosti. Vývoj uchádzačov o zamestnanie v okrese Prešov medzi rokmi 2001 až 2014 znázorňujeme na grafe.

Graf č.6: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Prešov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Prešov je podobný ako vývoj počtu uchádzačov v obci Drienov. Výkyvy v rámci okresu sú menšie, ale to súvisí s veľkosťou sledovaného územia. Minimum počtu uchádzačov sledujeme v predkrízových rokoch a maximum na začiatku sledovaného obdobia.

Graf č.7: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Prešov

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Evidovaná nezamestnanosť v okrese Prešov má tiež podobný priebeh ako je to pri evidovanej nezamestnanosti na Slovensku. Tieto skutočnosti potvrdzujú prepojenie úrovne obce a okresu s ekonomikou celého Slovenska. Vývoj rastu zamestnanosti hodnotíme za obdobie rokov 2001 až 2013 na základe indexu zamestnanosti, ktorý udáva nárast alebo pokles oproti minulému roku. Jediným krajom, ktorého priemerný rast indexu nedosiahol ani 100 %, teda zaznamenal pokles, bol Banskobystrický kraj. Najpomalšie rástla zamestnanosť v Trenčianskom, Prešovskom a Košickom kraji. Priemer indexu zamestnanosti týchto krajov za uvedené obdobie nepresiahol hodnotu 100,35 čo znamená že zamestnanosť rástla veľmi pomaly. Situácia v zamestnanosti v okrese Prešov je veľmi podobná ako situácia v Prešovskom samosprávnom kraji. Rast zamestnanosti tu teda pokračuje iba veľmi pomaly. Tiež rast zamestnanosti v obciach okresu je veľmi pomalý.

Priemerná nominálna mesačná mzda

Najnižšia priemerná mesačná nominálna mzda je dlhodobo v Prešovskom kraji. Ako v jedinom kraji dosahuje hodnotu vyššiu ako 600 eur iba v posledných rokoch. Hodnota priemernej nominálnej mesačnej mzdy v prešovskom kraji za rok 2013 bola iba 636 eur. Oproti Bratislavskému kraju je takmer o polovicu nižšia a v roku 2013 dosahuje iba 77% celoslovenského priemeru.

Vývoj rastu miezd dobre ilustruje index rastu. Je to ukazovateľ, ktorý udáva nárast mzdy oproti minulému roku. Jeho priemer za obdobie rokov 2001 až 2013 je najvyšší v Trenčianskom kraji a najnižší v Košickom kraji. Prešovský kraj má druhú najnižšiu mieru rastu miezd.

Okres Prešov a všetky jeho obce sa nachádzajú v území, ktoré dlhodobo štatisticky vykazuje jednu z najnižších hodnôt priemernej nominálnej mesačnej mzdy. Navyše rast mzdy je veľmi pomalý. Aj napriek týmto nepriaznivým skutočnostiam by bolo možné túto situáciu využiť a na základe nízkej priemernej mzdy prilákať do regiónu investorov. Avšak pri analýze priamych zahraničných investícií ukážeme, že ani nízke mzdy nemusia prilákať investorov, rozhodne je potrebné sa o to pokúsiť.

Priame zahraničné investície

Priama zahraničná investícia predstavuje medzinárodnú investíciu, teda zámer subjektu jednej ekonomiky (priamy investor), získať trvalý podiel v podniku so sídlom v inej ekonomike.

Rozdelenie priamych zahraničných investícií (PZI) je na Slovensku krajne nerovnomerné. Počas deviatich rokov (2003 – 2011) bolo 64,87% všetkých PZI smerujúcich na Slovensko alokovaných do

Bratislavského kraja a ďalších viac ako 18% na územie západného Slovenska. Iba 8,88% z celkového podielu PZI prišlo na východné Slovensko. Na úrovni krajov obstál najhoršie Prešovský, kde za deväť rokov bolo sústredených iba 1,07% PZI smerujúcich na Slovensko.

Tieto výrazné rozdiely sú spôsobené viacerými faktormi. Prešovský kraj, aj napriek najnižšej priemernej mzde, nedokázal prilákať žiadnu väčšiu zahraničnú investíciu. Dôležitú úlohu pri alokácii PZI zohrávajú aj vládne stimuly, ktoré dokážu presvedčiť investorov aby začali podnikáť aj v nevyhovujúcich podmienkach. Tieto stimuly však zjavne nie sú dostatočné a mohli by napomôcť rozvoju zamestnanosti v okresoch PSK.

Hrubý domáci produkt

Regionálny hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa je podielom dvoch ukazovateľov – regionálneho hrubého domáceho produktu (v ktorom sa uplatňuje kritérium zostavovania podľa miesta pracoviska) a priemerného počtu obyvateľstva trvalo bývajúceho v danom regióne. Tvorba HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily (PKS) je výrazne diferencovaná. Ako pri iných ukazovateľoch aj tu je zreteľný prepád v roku 2009 ako dôsledok hospodárskej krízy.

Najvyššie hodnoty HDP v PKS na obyvateľa dosahuje Bratislavský kraj (v roku 2010 dosahuje 241% priemeru Slovenska). Regionálne rozdiely sú veľmi výrazné, nakoľko iba dva kraje prevyšujú celoslovenský priemer – Bratislavský a Trnavský. Najhoršie postavenie má Prešovský kraj, kde hodnota HDP prevyšuje 10 000 eur iba dva krát počas sledovaného obdobia. V roku 2010 dosahuje hodnota HDP v Prešovskom kraji 56,5% priemeru Slovenského HDP. Prešovský kraj v roku 2010 dosiahol 147% hodnoty roku 2001 a je tretí najpomalší v raste HDP.

Vzťah obce Drienov a prioritných osí rozvoja územia Slovenska

Koncepcia územného rozvoja Slovenska (2001) s aktualizáciou v r.2011 vyhodnotila jednotlivé obce ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou), resp. predpokladov vytvorenia kvartérnej obslužnosti. Na základe vyhodnotenia jednotlivých skupín zariadení občianskej vybavenosti bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí, ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastnú obec, tak pre jej zázemie.

Súčasne KURS vychádza z dvoch základných premís:

- nutnosti vytvorenia väzieb na európsku sídelnú sieť a
- vytvorenia optimálnych podmienok pre udržateľný rozvoj všetkých aktivít spoločnosti.

Medzi sídelno-priestorové danosti okolitého územia, ktoré môžu pozitívne ovplyvňovať aj rozvoj sídelných štruktúr Slovenska, patria okrem iných aj:

- dominantnosť košicko-prešovskej aglomerácie v „karpatskom regióne“ v juhovýchodnej časti Poľskej a východnej časti Maďarskej republiky a Zakarpatskej Ukrajiny.

Súčasne Drienov leží na koridore európskej multimodálnej siete TEN-T, ktoré sú v dotyku, resp. prechádzajú územím Slovenska, a to:

- Va: Bratislava – Žilina – Prešov – Košice – Užhorod.

KURS definuje prepojenia európskeho významu, ktoré by malo Slovensko propagovať a podporovať predovšetkým v záujme vlastného rozvoja, pričom sa jedná o nasledujúce smery, ktoré vedú v blízkosti obce Drienov:

- severo–južné prepojenie východným Slovenskom od severských a pobaltských štátov smerom na Balkán (dopravný koridor ViaCarpatia),

- západo-východné prepojenie ako stredná os prepájajúca súčasné koridory TEN-T v smere Norimberg/Drážďany – Praha – Olomouc – Žilina – Prešov – Košice – hranica s Ukrajinou.

Obec Drienov je administratívne a funkčne naviazaná hlavne na regionálne centrum, t.j. krajské mestá Prešov a Košice. Na základe zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry je mesto Prešov v zmysle KURS zaradené do miest prvej skupiny a prvej podskupiny – sú to mestá, ktoré majú nadregionálny až celoštátny význam.

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

KURS stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

KURS odporúča sa na riešenom území obce Drienov prednostne podporovať územný rozvoj v smere týchto osí 1. stupňa:

Obec Drienov sa nachádza v priestore košicko-prešovskej rozvojovej osi: hranica s Poľskou republikou – Svidník – Prešov – Košice – Čaňa – hranica s Maďarskom

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti “industriálnej” na spoločnosť “informačnú”, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce Drienov i jej okolitého priestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia, kultúrnej krajiny a cezhraničnosti územia, v ktorom sa obec nachádza, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifčnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,

- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Obec ako člen mikroregiónu, združenia obcí a euroregiónov

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Drienov aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu Prešov. Obec Drienov je členom Občianskeho združenia MAS TRI PRÚTY, občianske združenie založené za účelom vytvorenia a implementácie integrovanej stratégie obnovy a rozvoja územia. Združenie vzniklo ešte len v roku 2015 a začína rozvíjať svoju činnosť.

Obec je však dlhodobo aktívnym členom Regionálneho združenia miesta a obcí Prešov - Šariš a tiež **Združenia obcí EKOTORYSA**. Združenie obcí EKOTORYSA vzniklo v roku 2000 a má 33 členských obcí. Hlavná činnosť smeruje do spoločných projektov, predovšetkým v oblastiach ako: spolupráca pri riešení problémov nakladania s odpadmi, vytváranie podmienok trvalo udržateľného rozvoja členov (rozvoj turizmu, cestovného ruchu, koordinácia úsilia na tvorbu nových pracovných miest, organizovanie budovania a rozšírenia inžinierskych sietí), a ochrana vôd a ovzdušia.

Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti a riziká, s ktorými treba v tomto procese rátať. Príležitosťou obce je pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj za predpokladu, že obec získa zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja a to na úrovni miestnej, ale aj regionálnej a národnej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

V prípade PRO sa najčastejšie objavujú tieto kategórie príčin:

- ľudia (ľudské zdroje, kapacity),
- metódy a postupy,
- nedostatok dát, informácií,
- systém organizovania a riadenia, vrátane združovania a rozvíjania spolupráce aktérov,
- dostupnosť externých finančných zdrojov,
- vonkajšie okolie a prostredie (legislatíva, politiky, jestvujúci stav a vývoj v rôznych oblastiach a i.).

Príležitosti v rozvoji obce Drienov sú:

- rozvoj aglomerácie Košice-Prešov,
- vytváranie nových pracovných miest v obci a jej okolí, hlavne rozvojom tradičných vidieckych hospodárskych činností ako aj rozvojom cestovného ruchu, príp. zriadením priemyselnej zóny pri obci,
- využitie potenciálu MRK a integrácie jej príslušníkov, vrátane ich uplatnenia na trhu práce,
- zlepšenie prostredia v obci, predovšetkým materiálne technického zabezpečenia pre poskytovanie verejných služieb;

- zapojene sa do projektových schém podporujúcich rozvoj regiónu a obce, vrátane možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, či iných verejných zdrojov,
- zavedenie a rozšírenie moderných informačných a komunikačných technológií v obci,
- zlepšovanie životných podmienok v krajine, teda aj v širšom okolí obce a priamo v obci,
- rozvoj spolupráce so susediacimi a partnerskými obcami, vrátane prihraničných poľských obcí,
- zvýšenie protipovodňovej ochrany obce,
- zvyšovanie celkovej atraktívnosti obce, predovšetkým však pre rodiny s deťmi a ďalší rozvoj IBV,
- podnietenie záujmu o obec a jej okolie zo strany obyvateľov a potenciálnych návštevníkov, vyššia miera identifikácie sa s obcou a celkové dlhodobé posilňovanie vzťahu obyvateľov obce k svojmu bydlisku a jej okoliu.

Ohrozenia v rozvoji obce sú:

- znižovanie atraktívnosti života v obci,
- slabý záujem o investičné príležitosti zo strany investorov a celkové zhoršovanie podnikateľského prostredia na úrovni štátu, či regiónu,
- pretrvávajúce zaostávanie východného Slovenska, vrátane nízkych investícií a pretrvávajúca nepriaznivej situácie na trhu práce,
- nezáujem o obec zo strany súčasných a potenciálnych partnerov a investorov zo všetkých oblastí života obce a jej obyvateľov,
- postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno-historického a prírodno-krajinného potenciálu obce,
- emigrácie obyvateľstva mimo obec, hlavne odlev mladých ľudí,
- znižovanie atraktívnosti života vo vidieckom priestore neriešením aktuálnych problémov rozvoja obce a regiónu,
- vo viacerých vonkajších ohrozeniach (zmena legislatívy, zmena financovania obcí), ktoré môžu obci spôsobiť neočakávané problémy.

STEEP analýza poskytuje obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplyvajú na rozvoj obce. Jednotlivé vonkajšie faktory môžu pozitívne, ale i negatívne ovplyvniť rozvoj obce a vývoj situácie záujmovom území obce Drienov.

Tabuľka č. 7: STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie a zavádzanie inovácií do výroby a služieb (technologická výhoda, resp. zaostávanie)	Nové trhy a nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb (napr. cestovný ruch)	Stav životného prostredia	Politika Vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov občanov smerom k lokálnemu rozvoju
Zvyšovanie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí na populácii	Dostupnosť nových inovácií a technológií („open innovation“)	Spill-over efekty hospodárskeho rastu SR a susediacich regiónov	Podpora tvorby a ochrany životného prostredia (zvyšovanie environmentálnej angažovanosti občanov)	Pripravenosť štátnych inštitúcií na čerpanie fondov EŠIF + flexibilita čerpania fondov EÚ	Organizačná kultúra – nové modely pre spoluprácu
Nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému a trhu práce	Schopnosť regiónu tvoriť inovácie, resp. transferovať ich z iných regiónov	Dostupné externé finančné zdroje na podporu rozvoja ekonomiky a zamestnanosti	Klimatické zmeny	Legislatíva: časté zmeny, kvalita, vymožiteľnosť a pod.	Tímová spolupráca, združovanie a klastrovanie socioekonomických partnerov

Zmeny postojov a správania sa ľudí – napr. aktívny tretí sektor	Moderné IKT riešenia pre komunikáciu s obyvateľstvom a e-government	Daňová / fiškálna politika na EÚ a národnej úrovni	Nedostatočné a neefektívne opatrenia protipovodňovej ochrany	Zmeny vlád ako výsledok volieb	Osobné hodnoty, zmena postojov obyvateľstva ako napr. rastúca xenofóbia, rasizmus
Využívanie sociálnych technológií, sietí a inovácií	Podpora vedy, výskumu a inovácií na národnej i európskej úrovni	Systémy na podporu podnikania, investícií a cestovného ruchu	Staré environmentálne záťaž	Komplikovaná legislatíva a výkon v oblasti verejného obstarávania	Zmena postojov k správe vecí verejných: zapájanie sa do občianskych procesov
Zmeny správania klientov sociálnych zariadení, tlak na zvyšovanie kvality služieb			Zhoršovanie kvality spodných i povrchových vôd	Dlhodobé rozvojové problémy pri riešení otázok chudoby	Korupcia

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2015

Výstupy z analýzy príležitostí a ohrození obce Drienov sú zhrnuté v nasledujúcej SWOT analýze pre jednotlivé oblasti: sociálna, ekonomická, environmentálna.

SWOT analýza

Tematická oblasť: Sociálny rozvoj (demografia, ľudské zdroje, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, šport)

Silné stránky	Slabé stránky
- Stabilný počet obyvateľov obce - Jestvujúce služby a pomoc obce pri životných situáciách (uvítanie do života novorodencov obce, svadby a.i.) a pri krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....) - Vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami a lokálnymi partnermi v riešení spoločných problémov - Skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja - Zabezpečená opatrovateľská služba - Pravidelné stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - Jestvujúce a fungujúce sociálne centrum / komunitné centrum / dom kultúry ako kultúrneho a spoločenského centra v obci - Dostupná knižnica s verejným internetom - Rímsko-katolícky / Grécko-katolícky kostol a sakrálne objekty vo voľnej krajine s pamiatkovou hodnotou - Existencia a aktívna činnosť organizácií, združení a spolkov v obci - Fungujúca ZŠ a MŠ v obci s nárastom počtu žiakov/detí a súvisiaca existujúca technická infraštruktúra - Dostatok plôch pre pohybové aktivity detí a disponibilná plocha pre prípadné rozširovanie detských ihrísk a športovísk - Dobre organizovaná športová činnosť (futbalový klub, stolnotenisový klub ...) - Tradičné kultúrne podujatia - Existencia ambulancií praktického lekára v obci - Existencia lekárne obce	- Vysoká miera nezamestnanosti a vysoká pracovná migrácia hlavne mladých ľudí do zahraničia - Slabá vybavenosť obce zariadeniami pre šport a kultúru - Nevyhovujúci technický stav kultúrneho domu - Nedostatok športovísk a nedostatok atraktívnych príležitostí pre aktivity rodín a mládeže - Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb a s tým súvisiace málo rozvinuté služby starostlivosti o rodinu, deti a osoby odkázané na starostlivosť - Pretrvávajúce problémy sociálnej inklúzie spojené s neprispôsobivými občanmi - Starnutie obyvateľstva a znižovanie počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov obce - Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily - Nedostatok finančných zdrojov pre financovanie kultúrnych a spoločenských aktivít - Potrebná prístavba/dostavba objektu materskej školy - Absencia jasiel - Chýbajúce zdroje na obnovu a rekonštrukciu, dovybavenie a rozšírenie detských ihrísk a športovísk - Absencia bezbariérových vstupov do verejných budov v obci
Príležitosti	Ohrozenia
- Zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami ako aj v rámci cezhraničnej spolupráce, hlavne v oblasti vytvárania územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít - Podpora projektov rozvoja bývania v obci – IBV, nájomné byty a pod. - Vytváranie podmienok zo strany štátu pre zosúladienie zručností a potrieb trhu práce - Podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických	- Odchod mladých ľudí a pracovnej sily do miest a iných regiónov - Nárast počtu starých občanov – obec starne - Nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce a na rozvoj sociálnej infraštruktúry - Prehľbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce - Zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva - Prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby

potrieb, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, vrátane rastu verejných výdavkov na sociálne veci a zdravotníctvo • Rozvoj a zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby • Programy podpory zamestnanosti na EÚ a národnej úrovni: využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce • Využívanie nástrojov ďalšieho vzdelávania, celoživotného vzdelávania a poradenstva • Orientácia na efektívne partnerstvá a spoluprácu aktérov regionálneho rozvoja • Získanie nenávratnej finančnej podpory zo zdrojov EŠIF na rekonštrukciu, modernizáciu či rozšírenie kapacity verejných budov v obci • Podpora na obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel, napr. cez MAS	• Vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...) • Vandalizmus a znehodnocovanie prírodných, kultúrno-historických pamiatok • Nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou • Nedostatočné podmienky a podpora pre systematické zapájanie detí a mládeže do voľno-časových aktivít na národnej úrovni
---	---

Tematická oblasť: Hospodársky rozvoj, energetika, infraštruktúra, IKT, administratíva a bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
• Existujúce vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a zapojenie obce do mikroregionálnych i regionálnych aktivít. • Rozsiahle rozvojové plochy obce vo vlastníctve obce a vhodné pozemky v potenciálnych oblastiach rozvoja ekonomických činností napr. priemyselný park • Etablované poľnohospodárske družstvo a viacerí SHR s potenciálom ďalšieho rozvoja poľnohospodárskych činností, hlavne v oblasti ekologického horského poľnohospodárstva (hlavne chov oviec, kôz, HD na mäso) • Rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce • Existencia prírodného bohatstva, chránených území, rekreačných lokalít, kultúrnych pamiatok v obci a v okolí pre možný rozvoj služieb a podnikateľských aktivít • Existencia prevádzok maloobchodných predajní (potraviny, reštaurácia, pohostinstvá, predajne nepotravinárskeho tovaru) s potenciálom rozvoja služieb • Existencia pošty v obci (prevádzka Slovenskej pošty, a.s.) • Dostupnosť širokopásmového internetu a dobré pokrytie obce signálmi mobilných operátorov • Existencia verejného rozhlasu • Vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie a plynu	• Nerozvinutý pracovný trh v obci a v celom Prešovskom kraji • Nízky záujem miestnych mladých ľudí o podnikanie v perspektívnych oblastiach rozvoja obce • Hospodárska základňa obce pomerne málo rozvinutá, absentuje pripravená infraštruktúra pre potenciálnych investorov • Nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na nízku ponuku pracovných príležitostí • Slabý marketing obce voči potenciálnym investorom • Nízky záujem investorov o rozvoj podnikania a investície v obci • Nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb poskytovaných pre obyvateľov a návštevníkov obce • Zlý technický stav miestnych komunikácií a chodníkov • Absencia cyklotrás vedúcich cez kataster obce a cyklistické cestičky nie sú vybudované ani v obci • Vysoká energetická náročnosť obecných budov • Nekvalitný, zastaraný a energeticky náročný systém verejného osvetlenia • V obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie • Nevybudovaný kamerový systém v obci • Nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou, nízka vybavenosť a výkonnosť IKT na manažment obce
Príležitosti	Ohrozenia
• Využívanie faktora výhodnej geografickej polohy na jednej z významných rozvojových osí v SR • Rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života vrátane cezhraničnej spolupráce • Preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby a služieb vrátane vytváranie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách • Vytváranie klastrov a spoločných produktov viacerých aktérov na širšom rozvojovom území • Rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov • Využitie EŠIF, dotácií a fondov pre budovanie a modernizáciu verejnej infraštruktúry, realizáciu rozvojových projektov na podporu podnikania, poľnohospodárskych činností i cestovného ruchu • Vytvorenie efektívneho marketingu obce i širšieho regiónu • Rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie (hlavne IBV) v obci	• Zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre rozvoj obce (poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch, výroba s nižšou pridanou hodnotou...) • Pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia regionálnej a národnej technickej infraštruktúry • Nedostatok vlastného a miestneho investičného kapitálu do modernizácie infraštruktúry i na podporu podnikania • Pretrvávajúci nezáujem investorov o región, • Nezáujem o turistické produkty obce i regiónu, sezónnosť cestovného ruchu z dôvodu absencie celoročných atrakcií • Nedostatočná a neefektívna podpora začínajúcich podnikateľov a malého a stredného podnikania (hlavne vo vidieckom prostredí) zo strany PSK, štátu a EÚ • Spomalenie hospodárskeho rastu na národnej i európskej úrovni • Zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu

• Širšia, efektívnejšia a cielenejšia podpora MSP z národnej a európskej úrovne • Rozvoj e-governmentu, ktorý je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných	
---	--

Tematická oblasť: Environmentálny rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
• Územie obce bez starých environmentálnych záťaží • Existencia verejného vodovodu s pokrytím územia 100 % • Zabezpečený odvoz TKO a zavedený separovaný zber odpadu v obci a zvyšujúce sa množstvá vytriedených zložiek komunálneho odpadu • Existencia aktivít čistenia verejného priestranstva v obci a jej katastri	• Absencia verejnej kanalizácie a funkčnej čistiarne odpadových vôd • Nedostatok zdrojov na modernizáciu a optimalizáciu zabezpečenia vlastných technických služieb v obci (nutnosť externých dodávok a služieb) • Nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu vrátane nízkeho povedomia občanov o likvidácii bio odpadov • Nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber • Vysoké riziko povodňových záplav absenciou protipovodňových opatrení na celom území obce • Náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy v podhorských oblastiach katastra obce
Príležitosti	Ohrozenia
• Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia a rozvoj environmentálnej výchovy na školách • Realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách v spolupráci s ďalšími aktérmi • Rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, • Realizácia národných i cezhraničných projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie • Budovanie spoločnej environmentálnej infraštruktúry (napr. protipovodňové opatrenia, ČOV a i.) so susediacimi obcami	• Nebezpečenstvá vzniku nového environmentálneho znečistenia rôzneho druhu a formy • Čierne skládky ako finančné bremeno obce • Nárast množstva tvorených a vyvázaných odpadov • Pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami s následnými škodlivými emisiami • Znižovanie ekologickej stability a biodiverzity krajiny v dôsledku zintenzívnenia sa stresových faktorov (napr. znečisťovanie vplyvom rozvoja dopravy) • Pokračujúca intenzívna ťažba dreva • Pretrvávajúci tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu z pohľadu ďalšej urbanizácie krajiny • Radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny ...) a s tým spojené riziká a škody

Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Identifikácia disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Drienov. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Drienov a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR PSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Drienov poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb v danom rozsahu a kvalite.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerat' ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Drienov je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

SWOT analýza obce preukázala nasledovné disparity i faktory jej rozvoja:

Hlavné disparity rozvoja obce:

- pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi Slovenska, rast dlhodobozamestnaných, nekvalifikovaných a neprispôsobivých obyvateľov,
- odliv pracovných síl, hlavne absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest,
- zlý technický stav niektorých verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nízka úroveň podnikania obyvateľov a slabá konkurencieschopnosť existujúcich podnikov a prevádzok v obci,
- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov podnikajúcich v katastri obce a ich nízký vplyv na zamestnanosť,
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére,
- slabá spolupráca aktérov regionálneho rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie potenciálu členstva obce v združeniach, spolkoch a klastroch,
- nedostatočná environmentálna infraštruktúra (kanalizácia a ČOV),
- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (miestne cesty, chodníky, cyklistické chodníky, verejné osvetlenie),
- nedostatok kvalitných verejných priestorov pre kultúrne, spoločenské, či športové využitie obyvateľov (námestie, parky, ihriská),
- chudoba a sociálna vylúčenosť marginalizovaných rómskych komunít a problémy ich sociálnej inklúzie,
- nezabezpečená protipovodňová ochrana obce.

Hlavné faktory rozvoja obce:

- zánietení občania majúci záujem o ďalší rozvoj obce, vrátane množstva vlastných iniciatív,
- vybudovaná základná technická infraštruktúra v obci, vrátane rozvoja IBV a tiež bytových domov s podporou ŠFRB,
- využitie potenciálu Rómskej menšiny pre rozvoj špecifických oblastí ako napr. cestovný ruch spojený s Rómskou kultúrou a tradičnými remeslami,
- skúsenosti a možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov pre rozvoj obce,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy na úrovni obce,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi – členstvo v OZ MAS Tri Prúty, Združenia obcí Ekotorysa, RMZO Prešov – Šariš.
- vytvorenie predpokladov pre vybudovanie industriálnej zóny v obci,
- vybudované cezhraničné partnerstvá s možnosťami rozvoja spoločných projektov.

Tabuľka č.8: Tabuľka rizík

Druh rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	Priemyselné havárie, negatívny vplyv poľnohospodárstva a ťažby dreva	Znečistenie životného prostredia, znižovanie biodiverzity a zhoršovanie kvality vôd	Nízka
Environmentálne	Objavenie doteraz neidentifikovaných starých environmentálnych záťaží	Nadmerné znečistenie	Nízka
	Požiare lesov a poľnohospodárskych plôch	Vzniknuté škody, ohrozenie životov a zdravia ľudí a zvierat	Stredná
	Povodňové ohrozenie	Vzniknuté škody, ohrozenie životov a zdravia ľudí a zvierat	Stredná
Sociálne	Nárast chudoby a sociálneho vylúčenia	Rastúca kriminalita	Stredná
	Starnutie obyvateľstva	Chudoba starších, prenos sociálneho bremena na samosprávu	Stredná
Ekonomické	Hospodárenie obce (zmena fiškálnej politiky)	Zadlženie obce, absencia investičných zdrojov	Stredná

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2015

Strategická časť

Základné východiská pre definovanie stratégie

K základným predpokladom realizácie stratégie rozvoja obce Drienov v rokoch 2015-2029 patria:

- záujem a angažovanosť občanov a aktérov pôsobiaci na území obce pre jej realizáciu;
- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov);
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov, hlavne pri infraštruktúrnych projektoch rozvoja obce;
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu, t.j. dobré, zodpovedné hospodárenie obce.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne vyžívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva.

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie PRO obce Drienov na roky 2015–2029 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky

formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych, sociálnych a environmentálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- v hospodárskej oblasti: Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych iniciatívach a zdrojoch;
- v sociálnej oblasti: Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce
- v environmentálnej oblasti: Zdravé životné prostredie v obci vhodné pre súčasné zachovanie prírodného dedičstva a zároveň pre ďalší rozvoj cestovného ruchu

Vízia

VÍZIA obce Drienov v roku 2029

Obec Drienov je obcou vyvážené zabezpečujúcou podmienky pre harmonický život svojich obyvateľov.

Obec je príjemným vidieckym sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. V obci je rozvinutá predškolská výchova, ktorá poskytuje služby aj pre deti zo širokého okolia, ako aj povinná školská dochádzka zabezpečená plne organizovanou základnou školou.

Obec Drienov vyvážené a ohľaduplne využíva svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania.

Obec Drienov vytvára priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, a služieb, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál a má vytvorené podmienky pre získavanie investorov.

Obec Drienov je obcou s kvalitnou verejnou infraštruktúrou dostupnou pre všetkých obyvateľov obce i jej návštevníkov.

Obec má vytvorené podmienky na rozvoj individuálnej bytovej a hromadnej bytovej výstavby a s ňou súvisiacej infraštruktúry, vrátane podmienok pre podporu rodín s deťmi.

Celkovo je obec Drienov príjemným miestom pre život i pre návštevu – peknou, čistou, zdravou a bezpečnou obcou so spokojnými obyvateľmi i návštevníkmi.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický cieľ PRO ako aj parciálne ciele vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja: „odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.“

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 spomínaného zákona je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia / obce – jej prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie

v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komún, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj pro-sociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja má obec Drienov nasledovný strategický cieľ na roky 2015 až 2029:

Strategický cieľ

Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Drienov, rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja a celkovej atraktivity vidieckeho priestoru.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu obyvateľstva v aktívnom prostredí s vybudovanou infraštruktúrou. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa výrazne nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva.

V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na nosné dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti (modernizácia miestnych komunikácií) sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti, hlavne služieb poskytovaných samosprávou občanom a podnikateľom. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia, k environmentálne priaznivému poľnohospodárstvu, k udržateľnému lesnému hospodárstvu, k zodpovednému manažmentu vôd.

Stratégia zvolená na dosiahnutie strategického cieľa vychádza z poznania komplexných potrieb obce, ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života jej občanov a výsledkov dosiahnutých v minulých rokoch. Do riešenia širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Preto stratégia vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri realizácii

intervencií na území kraja/okresu, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja.

Špecifická pozornosť v stratégii a celom dokumente PRO je venovaná koordinácii intervencií spolufinancovaných zo zdrojov európskych fondov cez schválené operačné programy ako doplnkového zdroja financovania rozvojových zámerov obce. Účelom PRO v strategickej časti je navrhnúť prioritné oblasti a opatrenia, ktoré sú:

- a) priamo v kompetencii samosprávy (obce) a obec ich zabezpečuje v zmysle príslušnej legislatívy,
- b) nie sú priamo v kompetencii samosprávy (obce), ale obec ich v rámci svojich schopností a možností dokáže ovplyvniť (najmä pri využití princípu partnerstva) vytváraním synergických efektov.

Pre PRO obce Drienov na roky 2015-2029 sú navrhované tri Prioritné oblasti rozvoja obce: oblasť sociálnej politiky, oblasť hospodárskej politiky, oblasť environmentálnej politiky.

Tabuľka č. 9: Prioritné oblasti rozvoja obce

Prioritné oblasti rozvoja obce Drienov		
Prioritná oblasť – Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom v oblasti sociálnej sú kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce vrátane inklúzie MRK a vytváranie podmienok pre riešenie problémov súvisiacich so starnutím populácie	Cieľom v oblasti ekonomickej je trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych iniciatívach a zdrojoch	Cieľom v oblasti environmentálnej je zdravé životné prostredie v obci vhodné pre súčasné zachovanie prírodného dedičstva a zároveň pre ďalší rozvoj cestovného ruchu, či iných podnikateľských aktivít na území obce

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2015

1. sociálna oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom starostlivosť o ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality. Obec Drienov považuje kvalitu ľudských zdrojov za podstatný faktor svojho ďalšieho rozvoja, ktorého dynamika rozhodne o úspešnosti v naplnení stanovených cieľov vo všetkých prioritných oblastiach. Vízia predpokladá pozitívny vzťah občanov k obci, otvorenosť a poskytovanie bezpečia. Cieľom je zabezpečiť základné služby pre rodiny s deťmi ako aj pre starších obyvateľov obce. Súčasne je cieľom integrovať MRK do spoločnosti a predovšetkým na trh práce.

2. ekonomická oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom posilňovanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti obce. Do tejto prioritnej oblasti rozvoja je zaradená aj oblasť verejnej správy, od efektívnosti ktorej táto prioritná oblasť v závisí predovšetkým so zreteľom na využívanie doplnkových zdrojov financovania. Obec sa v tejto oblasti zameria realistické a uskutočniteľné aktivity pre využitie potenciálu obce a regiónu hlavne vo väzbe na tradičné vidiecke činnosti ako je poľnohospodárska prvovýroba, lesníctvo a spracovanie dreva, cestovný ruch, ale aj ďalšie drobné výrobné prevádzky a služby. Vízia predpokladá využitie vnútorného potenciálu pre rozvoj tradičných výrobných činností, ale aj vytváranie podmienok pre industrializáciu územia obce.

3. environmentálna oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom ochrana a tvorba životného prostredia. Prioritou v tejto oblasti je jednak dobudovanie kanalizácie a ČOV, ale aj prevencia pred prírodnými katastrofami, kde okrem nevyhnutných infraštruktúrnych projektov (napr. opatrenia proti povodňam) je kľúčovým projektom ďalší rozvoj činnosti DHZ v obci.

V týchto prioritných oblastiach **bude obec vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a udržanie ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.

Globálne ciele

Globálny cieľ 1: Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitnej občianskej infraštruktúry v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti. Súčasne je prioritou pomôcť MRK integrovať sa do spoločnosti a na trh práce.

Globálny cieľ 2.: Zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rast v miestnej ekonomike a v okolí obce, ktorý je základom hospodárskeho a sociálneho postavenia obyvateľov obce. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva, priemyslu a služieb (vrátane cestovného ruchu). Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov obce. Vytváranie podmienok pre energetickú hospodárnosť a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Globálny cieľ 3: Zlepšenie stavu životného prostredia, zachovať úctu k životnému prostrediu a zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. Prioritami je budovanie environmentálnej infraštruktúry, vrátane kanalizácie, ČOV, zefektívňovanie odpadového hospodárstva, ochrana prírody a krajiny a protipovodňová ochrana obce.

Tabuľka č. 10: Prioritné oblasti podpory

Prioritné oblasti podpory		
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna
Sociálna a zdravotná starostlivosť	Podnikateľské prostredie a MSP	Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo
Kultúrna oblasť a využitie kultúrneho dedičstva	Dopravná infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo
Školstvo a vzdelávanie	Cestovný ruch	Ochrana prírody a krajiny
Marginalizované rómske komunity	Verejná správa	Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev
-	Energie	Protipovodňová ochrana

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Zhrnutie strategickej časti

Tabuľka č. 11: Vízia a strategické ciele

Vízia			
Obec Drienov je obcou vyvážené zabezpečujúcou podmienky pre harmonický život svojich obyvateľov. Je príjemným miestom pre život i pre návštevu – peknou, čistou, zdravou a bezpečnou obcou so spokojnými obyvateľmi i návštevníkmi.			
Strategický cieľ			
Prioritná oblasť	Sociálna	Hospodárska	Environmentálna
Globálne ciele	Zabezpečiť kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce a integrovať MRK	Dosiahnuť vyšší ekonomický rast mobilizáciou vnútorného potenciálu, t.j. založený na miestnych iniciatívach a zdrojoch	Zvýšiť kvalitu života občanov a návštevníkov, t.j. rozvíjať zdravé životné prostredie v obci vhodné pre zachovanie prírodného dedičstva a zároveň pre rozvoj cestovného ruchu

Priority	1.1. Sociálna a zdravotná starostlivosť 1.2. Kultúrna oblasť a využitie kultúrneho dedičstva 1.3. Školstvo a vzdelávanie 1.4. MRK	2.1. Podnikateľské prostredie a MSP 2.2. Dopravná infraštruktúra 2.3. Cestovný ruch 2.4. Verejná správa 2.5. Energie	3.1. Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo 3.2. Odpadové hospodárstvo 3.3. Ochrana prírody a krajiny 3.4. Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev 3.5. Protipovodňová ochrana
Tematické / horizontálne ciele	T1 Cezhraničná spolupráca T2 Ľudia - ľudom T3 Rozvoj IKT vo verejných službách i pre obyvateľov		

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Programová časť

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PRO obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2015-2029.

Plánované opatrenia a projekty

Tabuľka č. 12: Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna
Opatrenie 1.1. Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti vrátane investícií do občianskej infraštruktúry obce na podporu ekonomického rastu (sociálny podnik, priem. park)	Opatrenie 3.1. Podpora aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva (voda, kanál, ČOV, zdroje vody a i.)
Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre bývanie	Opatrenie 2.2. Bezpečné, kvalitné a udržiavané miestne komunikácie	Opatrenie 3.2. Podpora aktivít a projektov v oblasti odpadového hospodárstva
Opatrenie 1.3. Podpora kultúrnych, športových, spoločenských aktivít a využitie kultúrneho dedičstva	Opatrenie 2.3. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie	Opatrenie 3.3. Podpora aktivít a projektov v oblasti prostredia, ochrany prírody a krajiny
Opatrenie 1.4. Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania	Opatrenie 2.4. Podpora projektov v oblasti zefektívnenia verejnej správy	Opatrenie 3.4. Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev v obci
Opatrenie 1.5. Podpora aktivít a projektov v oblasti integrácie marginalizovaných rómskych komunít	Opatrenie 2.5. Zabezpečenie energetickej efektívnosti a využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie	Opatrenie 3.5. Protipovodňové opatrenia

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Tabuľka č.13: Priority rozvoja obce Drienov

Plánovaný názov investície / projektu / aktivity	Popis	Plánované roky realizácie								Suma investície v EUR	Zdroj plánovaného financovania
		2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022-25	2026-29		
Výstavba kanalizácie a pripojenia na ČOV	Výstavba verejnej kanalizácie v obci a pripojenia na ČOV	X	X	X	X					1 500 000	IROP, Envirofond, vlastné zdroje
Rekonštrukcia centra obce	Rekonštrukcia centra obce – priestranstva pred budovou OcÚ		X	X						300 000	vlastné zdroje, MAS/PRV, IROP
Výstavba objektu Materskej školy	Výstavby novej MŠ		X	X						300 000	IROP, vlastné zdroje
Výstavba multifunkčného objektu	Objekt pre administráciu, kultúrne a spoločenské podujatia			X	X	X				500 000	vlastné zdroje MAS/PRV, IROP
Kamerový systém v obci	Zavedenie systému v kľúčových častiach obce		X							5 000	vlastné zdroje MAS/PRV
Výstavba nájomných bytov	Postavenie nájomných bytov v spolupráci so ŠFRB		X	X	X	X				600 000	ŠFRB, vlastné zdroje
Polyfunkčné stredisko s nájomnými bytmi - výstavba	Postavenie polyfunkčného objektu a nájomných bytov v spolupráci so ŠFRB					X	X	X		500 000	ŠFRB, vlastné zdroje
Oprava MK a chodníkov	Oprava miestnych komunikácií, chodníkov a zastávok v obci				X	X	X	X	X	450 000	vlastné zdroje MAS/PRV, IROP
Zateplenie budovy OcÚ	Zateplenie budovy OcÚ		X	X						140 000	Envirofond, vlastné zdroje
Realizácia a výstavba protipovodňových opatrení	Na celom území obce			X	X	X	X			250 000	OP KVŽP, Envirofond, vlastné zdroje
Turistické tabule	Výroba a osadenie v rôznych častiach obce a katastra		X							5 000	vlastné zdroje, MAS/PRV
Obecná kompostárň	Výbudovanie kompostárne			X						20 000	Envirofond, MAS/PRV
Revitalizácia cintorína v obci Drienov	Oplotenie a osvetlenie, chodníky a parkoviská, informačné tabule.		X							15 000	vlastné zdroje
Modernizácia DHZ	Technika, zbrojnica				X				X	150 000	Ministerstvo vnútra SR, vlastné zdroje
Zlepšenie hospodárenia v lesoch	Rekonštrukcia lesných ciest, výsadba nových stromov, protipožiarne opatrenia, nákup techniky.	X	X	X	X	X	X	X	X	1 200 000	PRV, Urbariáty
Investície do poľnohospodárskych podnikov	Nákup nových technológií pre poľnohospodársku prvovýrobu, rekonštrukcia objektov ŽV	X	X	X	X	X	X	X	X	2 100 000	PRV/ poľnohospodárske podniky

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Ukazovatele výsledkov a dopadov

Výstupy predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. **Výsledok** predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. **Dopad** predstavuje vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu aktivít.

Ukazovatele výstupu sú obvykle priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľovú skupinu projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na územie a cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť, potrieb cieľovej skupiny alebo k odstraňovaniu prekážok či využívaniu potenciálu rozvoja územia (preto je medzi výsledkom a dopadom logická väzba). Z tohto hľadiska preto nemusí byť dosiahnutie strategického cieľa vyjadrené ukazovateľmi výsledku, ale môže byť vyjadrené aj vhodnými ukazovateľmi výsledku

Tabuľka č.14: Ukazovatele výstupov, výsledkov a dopadov

P. č.	Názov	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota v roku 2015	Cieľová hodnota v roku 2020	Cieľová hodnota v roku 2029
Výstupy						
1.	Výška vynaloženej investície (spolu projekty)	obec	tis. EUR	0	5 235	8 035
2.	Počet riadne ukončených projektov	obec	počet	0	21	34
3.	Počet obyvateľov obce zapojených do realizácie projektov	obec	počet	0	250	400
Výsledky						
1.	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	kolaudačné rozhodnutie	počet	0	3	3
2.	Počet km postavených a zrekonštruovaných MK	kolaudačné rozhodnutie	km	0	3	8
3.	Počet vybudovaných / riešených prvkov protipovodňovej a protipožiarinej ochrany	kolaudačné rozhodnutie	počet	0	2	3
4.	Počet modernizovaných fariem SHR	poľnohospodársk e podniky	počet	0	5	10
5.	Zrealizované projekty modernizácie lesného hospodárstva	urbáriaty	počet	0	4	8
6.	Zrealizované projekty modernizácie činnosti DHZ	obec/DHZ	počet	0	1	2
7.	Počet km nových a modernizovaných chodníkov a cyklotrás	kolaudačné rozhodnutie	km	0	2	4
8.	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry	kolaudačné rozhodnutie	počet	0	2	4
9.	Počet projektov zameraných na energetické úspory	obec	počet	0	2	2
10.	Počet projektov budujúcich atraktivitu pre cestovný ruch	obec	počet	0	2	2
Dopady						
1.	Zrealizované projekty modernizácie verejnej infraštruktúry	Štatistický úrad SR	počet	0	10	15
2.	Zrealizované projekty modernizácie poľnohospodárstva	MP SR	počet	0	5	10
3.	Zrealizované projekty novej a modernizovanej environmentálnej infraštruktúry (kanál, ČOV)	Štatistický úrad SR	počet	0	1	1

4.	Zvýšenie kvality činnosti DHZ	obec/DHZ	%	0	50	100
5.	Zvýšenie tržieb z lesného hospodárstva	Urbariáty/obec	%	0	10	20
6.	Zrealizované projekty výstavby dopravnej infraštruktúry	Štatistický úrad SR	počet	0	0	1
7.	Počet obyvateľov obce benefitujúcich z realizácie projektov	Štatistický úrad SR	počet	0	1500	2200
8.	Zvýšenie kvality života obyvateľov obce	Prieskum verejnej mienky	%	0	50	100
9.	Zrealizované projekty zamerané na zlepšenie životného prostredia	Štatistický úrad SR	počet	0	5	5

Zdroj: Obec Drienov, 2015

Realizačná časť

Realizácia PRO Drienov predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Realizácia začína po vypracovaní a schválení PRO v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PRO v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja samospráva (obec, mesto, VUC). Podľa par. 12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja: ... b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Realizačná časť je preto zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce Drienov, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO obce Drienov

Organizačné zabezpečenie. Realizácia PRO obce Drienov je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva **prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta)**. Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu (OcÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia na ďalšie roky.

Obecné zastupiteľstvo. Najvyšším orgánom obce je **obecné zastupiteľstvo**. Vo vzťahu k realizácii PRO zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. **Zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PRO** schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu. Zastupiteľstvo vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PRO v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie OcÚ, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Starosta. Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je **starosta obce**. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii PRO starosta **riadi proces realizácie**, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné).

Inštitucionálne zabezpečenie. Inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom **obecný úrad**. Okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania.

Tabuľka č.15: Zabezpečenie činností v realizácii PRO na úrovni programu a projektu

Činnosť	OcZ	Starosta	Komisie OcZ	OcÚ	Externé prostredie
Príprava	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva a spolupracuje	vykonáva
Financovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	vykonáva
Implementácia	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva a spolupracuje	vykonáva
Hodnotenie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	vykonáva
Monitoring	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	vykonáva
Kontrola	schvaľuje	riadi	navrhne	vykonáva	vykonáva

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

V podmienkach obce Drienov zabezpečuje výkon činností súvisiacich s realizáciou PRO v rámci štruktúry **starosta obce**. Pre zabezpečenie a koordináciu činností projektového cyklu pre projekty financované z EŠIF **spolupracuje s externými subjektmi** a takto je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie činností potrebných pre realizáciu PRO, ako aj činností v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov a procesov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Návrh systému riadenia a implementácie **akčných plánov** PRO obce Drienov je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Drienov. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Drienov budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Drienov.

Komunikačná stratégia

Zabezpečenie realizácie PRO je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO **v rámci informovanosti a publicity** (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Komunikačnú stratégiu obce Drienov vo vzťahu k PRO nie je účelné vyčleniť z celkovej komunikačnej stratégie, ktorá sa uskutočňuje vo vzťahu **k jej obyvateľom ako hlavnej cieľovej skupine**. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PRO a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. **Podstatný a hlavný nástroj komunikácie predstavuje webová stránka obce so sprievodnými komunikačnými kanálmi: úradná tabuľa, obecný rozhlas a verejné stretnutia občanov.**

Jedným z nástrojov komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly realizácie PRO a jednotlivých projektov je aj „**Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva**“. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétna zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány OcZ, rokujú o ňom poslanci zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi).

Počas najbližších piatich rokov implementácie PRO obce Drienov je naplánovaných 10 aktivít na predloženie tohto typu materiálu do obecného zastupiteľstva: aktivity týkajúce sa samotného procesu informovanosti a schvaľovania dokumentu (1,2), aktivity týkajúce sa každoročného hodnotenia dokumentu PRO (3,5,6,8,9), aktivity týkajúce sa schvaľovania nových akčných plánov PRO a schvaľovania rozpočtov pre navrhované projektové zámery vrátane prípadných korekcií (4,7), jedna aktivita z celkového hodnotenia PRO (10). Z hľadiska efektivity je navrhnuté spojenie aktivity týkajúcej sa hodnotenia a monitorovania PRO za daný rok s návrhom nového akčného plánu.

Tabuľka č.16: Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PRO na najbližších 5 rokov

P. č.	Časový rámec	Miesto	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	06/2015	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Zámer PRO	Návrh dokumentu	Uznesenie OcZ
2.	12/2015	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Schválenie PRO	Návrh dokumentu	Uznesenie OcZ
3.	09/2016	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za rok 2015	Kontrola uznesenia 2015, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.1, Uznesenie OcZ
4.	09/2016	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Akčný plán PRO na roky 2017-2018 (aktualizácia)	PRO – Metodika vypracovania	Návrh akčného plánu
5.	09/2017	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za rok 2015	Kontrola uznesenia 2015, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.2, Uznesenie OcZ
6.	09/2018	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za rok 2017	Kontrola uznesenia 2015, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.3, Uznesenie OcZ
7.	09/2018	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Akčný plán PRO na roky 2019-2020 (aktualizácia)	PRO – Metodika vypracovania	Návrh akčného plánu
8.	09/2019	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za rok 2018	Kontrola uznesenia 2017, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.4, Uznesenie OcZ

9.	09/2020	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za rok 2019	Kontrola uznesenia 2018, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.5, Uznesenie OcZ
10.	09/2021	OcÚ	občania	Materiál na rokovanie OcZ	Vyhodnotenie plnenia PRO za roky 2015-2020 a aktualizácia na ďalších 5 rokov	Kontrola uznesenia 2018, Hodnotiaca správa PRO	Monitorovacia správa č.6, Uznesenie OcZ

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Systém monitorovania a hodnotenia

PRO obce Drienov je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Drienov, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Monitorovanie plnenia PRO bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, opatrení a pod.

Monitorovanie. Proces monitorovania PRO sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenia jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je **projekt**, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcZ** (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS).

Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný starosta (v spolupráci s externou spoločnosťou, ak je externý manažment súčasťou projektu). Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PRO bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a súvisiacim financiám. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

Korekcie. Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu (OcÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PRO budú na základe podnetu starostu či poslancov OcZ komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

Hodnotenie. V súvislosti s uvedeným postupom sa bude proces hodnotenia vykonávať na úrovni programu (PRO) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia PRO. Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni (strategické hodnotenie nie je pre túto úroveň dokumentu povinné). Operatívne hodnotenie sa zakladá na každoročnom hodnotení – vyhodnotenie PRO bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve. Výstupom hodnotenia je **hodnotiaca správa za príslušný rok**, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PRO sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (OcZ, starosta) pri riadení realizácie PRO s účelom dosiahnuť pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PRO.

Inštitucionálne zabezpečenie. Pre udržiavanie a realizáciu PRO obce Drienov bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PRO obce Drienov, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Riadiacej komisii pre riadenie realizácie PRO obce budú zastúpení hlavní predstavitelia obce (starosta, vybraní poslanci OcÚ) a tiež zástupca partnera PRO alebo občanov.

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PRO obce Drienov bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PRO obce podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PRO obce,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PRO obce Drienov,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PRO obce.

PRO obce Drienov je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Drienov a legislatívne zmeny. PRO obce Drienov bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorit obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PRO obce Drienov bude založená na princípe výberu priorit, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PRO obce odporučí zmeny v PRO,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PRO obce Drienov na ďalšie obdobie so zapracovanými zmenami.

Tabuľka č.17: Plán hodnotenia realizácie PRO obce Drienov

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PRO	2015 – 2029	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NR SR 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
Tematické hodnotenie časti PRO	podľa potreby	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov a/alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí a/alebo zmene hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHSR.
Ad hoc hodnotenie celého PRO	2021, 2026	Aktualizácia PRO sa očakáva v zmysle Metodiky pre spracovanie PHSR každých 5 rokov.
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	podľa potreby	Na základe rozhodnutia starostu v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe Správy auditu.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2030	Na základe rozhodnutia starostu a OcÚ o príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre programové obdobie 2030 – a neskôr.

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Akčný plán: vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov

Tabuľka č.18: Akčný plán na roky 2015-2018

Opatrenie, aktivita	Termín ukončenia	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Kamerový systém v obci	06/2017	obec	Vlastné zdroje, MAS / PRV	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry
Turistické tabule a väčšia mapa okolia	09/2017	obec	Vlastné zdroje, MAS / PRV	Počet projektov budujúcich atraktivitu pre cestovný ruch
Revitalizácia cintorína v obci Drienov	12/2017	obec	Vlastné zdroje	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry
Rekonštrukcia centra obce	06/2018	obec	Vlastné zdroje, MAS / PRV, IROP	Počet zrealizovaných environmentálnych infraštruktúrnych projektov
Výstavba objektu Materskej školy	12/2018	obec	Vlastné zdroje, IROP	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry
Zateplenie budovy OcÚ	12/2018	obec	Vlastné zdroje, Envirofond	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry
Obecná kompostáreň	12/2018	obec	Envirofond, MAS / PRV	Počet zrealizovaných environmentálnych infraštruktúrnych projektov
Zlepšenie hospodárenia v lesoch	12/2018	urbárske spoločnosti	PRV, zdroje urbáriátov	Zrealizované projekty modernizácie lesného hospodárstva
Investície do poľnohospodárskych podnikov	12/2018	poľnohospodárske podniky	PRV, zdroje poľnohospodárskych podnikov	Počet modernizovaných fariem

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja obce je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít a projektov uvedených v PRO obce Drienov budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina plánovaných projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Indikatívny finančný plán

Tabuľka č.19: Indikatívny finančný plán

Prioritné oblasti	Rok v tisícoch EUR								
	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022-25	2026-29	SPOLU
I. Sociálna	0	165	400	400	550	200	200	0	1 915
II. Hospodárska	250	300	370	360	420	550	800	850	3 900
III. Environmentálna	100	400	770	700	50	100	0	100	2 220
SPOLU	350	865	1 540	1 460	1 020	850	1 000	950	8 035

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Zdroje a model viaczdrojového financovania opatrení a projektov

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov PRO. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov a konkrétnych projektov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PRO sú rozdelené v závislosti od dostupnosti na dve základné kategórie:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- b) štátny účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, i a i.),
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Prešov),
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje),

Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb,
- f) prostriedky právnických osôb,
- g) úvery,
- h) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis.

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- i) príspevky medzinárodných organizácií,
- j) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus a i.)
- k) finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014-2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

Model viaczdrojového financovania. Financovanie PRO bude viaczdrojové, štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od spoločensko-ekonomických podmienok. Pri získavaní zdrojov pre financovanie PRO sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov (fundraisingu). Finančné vyčíslenie jednotlivých projektových zámerov PRO je stanovené kvalifikovaným odhadom, prípadne na základe ocenených výkazov-výmer stavebných rozpočtov, konečné rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP, v prípade doplnkových zdrojov financovania) alebo žiadostí o dotácie.

Kritéria pre výber projektov

Dôležitým prvkom pre implementáciu PRO obce Drienov, pre transparentnosť procesov a pre dosahovanie cieľov je stanovenie jasných princípov pre výber, realizáciu a evaluáciu kľúčových projektov.

Princípy by mali byť nasledovné:

- **Excelentnosť** (kvalita, inovačné aspekty, jasnosť a zrozumiteľnosť cieľov a očakávaných výsledkov, a pod.).
- **Dopad** (dopad na rozvoj obce, dopad na cieľové skupiny, posilnenie jestvujúcich kapacít, využívanie potenciálu obce, zvýšenie potenciálu a kapacít z pohľadu regionálnej, národnej i európskej úrovne, efektívnosť a rozsah pre komunikáciu a disemináciu očakávaných výsledkov, a pod.).
- **Implementácia** (celková koherencia a efektívnosť práce/aktivít, adekvátnosť riadiacich štruktúr a plánu aktivít, trvalá udržateľnosť, efektívnosť rozpočtu projektu a pod.).
- **Kapacita** (kompetentnosť realizátorov, predošlé skúsenosti zo vzájomnej spolupráce, komplementarita partnerov, inštitucionálna kapacita a angažovanosť, zapojenosť vyššieho počtu partnerov, transferovateľnosť úspešných príkladov z iných projektov a i.).

Ďalšie princípy:

- pripravenosť daného projektu pre implementáciu (vrátane formálnej a právnej pripravenosti investície, kompletného a vyčerpávajúceho rozdelenia úloh a zodpovedností medzi jednotlivých partnerov),
- preferovaná vzájomná spolupráca verejného (štátne i samosprávne inštitúcie) a mimovládneho / firemného sektora;
- zapojenie externých expertov v jednotlivých oblastiach, erudovaných v danej problematike na hodnotenie kvality zámerov/projektov, schopných ohodnotiť vplyv daného projektu na rozvoj obce.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (národnej, aproximačnej), projekty v realizácii a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu.

Do druhej kategórie (vysoká priorita) sú zaradené projekty s oporou vo všeobecnom záväznom nariadení, koncepčných materiáloch a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (právoplatné stavebné povolenie a ukončené verejné obstarávanie). Do tejto (druhej) sú zaradené aj projekty modelov spolupráce verejno-súkromného partnerstva napr. pri bytovej výstavbe.

Tretiu kategóriu (stredná priorita) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF).

V kategórii „nízka priorita“ sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy: bez pripravenej projektovej dokumentácie a stavebného povolenia. V prípade neinvestičných projektov sú tu zaradené projekty, ktoré vyplývajú z prebiehajúcich aktivít vyššieho rádu (ZMOS, regionálne aktivity).

Tabuľka č.20: Kategórie priorít

Kategória priority	Charakteristika	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo z podmienok aproximácie práva Európskej únie, b) Projekty v realizácii c) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Splnená jedna z podmienok
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN a/alebo koncepciou v danej oblasti, b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným verejným obstarávaním (investičné), c) Projekty verejno-súkromného partnerstva, v ktorých prípravnú a realizačnú fázu zabezpečuje investor. Splnená jedna z podmienok.
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (investičné, neinvestičné).
4	Nízka	a) Projekty zadefinované ako zámery bez projektovej dokumentácie/stavebného povolenia (investičné). b) Projekty vyplývajúce z pripravovaných / prebiehajúcich aktivít a projektov vyššieho rádu.

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2015

Fotografia č.15: Centrum obce

Zdroj: Panoramio, 2015

Záver

Dokument PRO obce Drienov je rozvojový dokument obce, ktorý vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. Tento programovací dokument bol spracovaný ako nosný a kľúčový dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Drienov až do roku 2029.

Z hľadiska štruktúry PRO obce Drienov je rozčlenený na 5 kľúčových častí:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Drienov,
- druhá časť je strategická, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- tretia časť je programová časť, ktorá obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- štvrtá časť je realizačná časť, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce; táto časť obsahuje aj akčný plán rozvoja obce Drienov na obdobie 2015-2018,
- posledná časť je finančná časť, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít programu rozvoja obce.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je v prípade malých obcí finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PRO obce Drienov je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PRO obce Drienov schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Drienov. Monitorovanie a hodnotenie Programu rozvoja obce realizuje starosta a Obecné zastupiteľstvo obce Drienov.

Predmetný PRO obce Drienov bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Drienov č.

V Drienove dňa:

Mgr. Peter T o m k o
starosta

Autori

PRO obce Drienov spracoval riadiaci tím v nasledovnom personálnom zložení:

Mgr. Peter Tomko, starosta

Vladimír Kakaščík, zástupca starostu

Magdaléna Klapková, pracovníčka OcÚ

Spracovala externá konzultačná firma Diervilla, spol. s r. o. v nasledovnom personálnom zložení:

Ing. Rastislav Mochnacký, konateľ

Ing. Vladimír Benč, projektový manažér a expert

Mgr. Martin Angelovič, PhD., expert

Autorské práva prináležia spoločnosti Diervilla, spol. s r. o. Dokument je verejný a verejne prístupný. V prípade citácie je nutné dodržiavať Zákon č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších predpisov. Skrátené označenie citovaného zdroja /dokumentu PRO Drienov/ je nutné vykonať podľa niektorej metódy odporúčenej normou STN ISO 690.

Použitá literatúra

Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR, Bratislava, 2002: Voľne dostupné na:

<http://globus.sazp.sk/atlassr/>

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. Encyklopedický ústav SAV. 1. vyd. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1977. 528 s.

RETROSPEKTIVNÍ lexikón obcí Československé socialistické republiky 1850–1970. I. Díl, II. svazek. Praha : Federální statistický úřad, 1978

Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VUC (v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014) verzia k 31. júlu 2014

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020

Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020

OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ)

OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP)

OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II)

OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP VaI)

OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS)

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001)

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.

Internetové zdroje:

<http://www.drienov.sk/>

www.statistics.sk

www.upsvar.sk

<http://www1.enviroportal.sk/index.php>

Prílohy

Príloha 1: Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO obce Drienov

Názov	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO obce Drienov
Obdobie platnosti	Na obdobie realizácie PRO
Predmet dohody	Spolupráca OcÚ Drienov a jej partnerov pri realizácii PRO obce Drienov na roky 2015-2029 a pri realizácii projektov v rámci katastra obce
Účastníci dohody	OcÚ Drienov, DHZ Drienov, SHR pôsobiaci v obci, Urbárske spoločnosti, ZŠ a MŠ, ďalšie spolky a združenia aktívne v obci
Riadenie procesu	Každoročná aktualizácia Akčného plánu bude realizovaná na septembrovom verejnom zasadnutí OcZ Drienov. Všetci občania ako aj partneri budú môcť predkladať a zahrnúť nové, či aktualizované projektové zámery do PRO obce Drienov. Počas roka, môže každý z partnerov tejto dohody predložiť písomnú žiadosť na OcÚ o zaradenie projektu do PRO obce Drienov 2015 -2029, s tým, že žiadosť bude prerokovaná a posúdená poslancami OcZ pri najbližšom zasadnutí. Riadenie procesu implementácie, monitorovania a evaluácie PRO je popísané v Realizačnej časti PRO obce Drienov a partneri ho akceptujú.
Financovanie	Výber projektov a schéma ich financovania je popísaná vo Finančnej časti PRO obce Drienov. Jasne definované kritéria výberu projektov - vid' opäť Finančnú časť PRO – predurčujú možnosti prioritizácie a financovania projektov.